

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. — Inerati do 80 petič vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 250 od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inerati petič vrsta Din 4. — Popusti po dogovoru. Inerati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vračaja.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica šte. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Izza diplomatskih kulis:

Tajna pogodba med Nemčijo in Italijo

Sklenjena je za nedoločen čas — V njej se Italija in Nemčija obvezujeta, da se bosta druga drugo vzajemno podpirali na diplomatskem in vojaškem polju

PARIZ, 10. jan. br. Agencija Four-nier poroča senzacionalne podrobnosti o tajni pogodbi, ki je bila sklenjena spomladi 1937 med Nemčijo in Italijo. Ta pogodba, ki so jo dosedaj držali v najstrožji tajnosti, je za las podorna predvojnemu paktu Nemčije, Avstrije in Italije. Po informacijah agencije do-loča ta pogodba v glavnem:

1. Pogodbenici se obvezujeta, da ne bo-sta sklenili z drugo državo nobene pogodbe, ki bi bila naperjena proti interesom ene izmed obeh pogodbenic.
2. Italija in Nemčija se zavežeta, da se bosta vedno posvetovali o vseh poli-tičnih, gospodarskih in kulturnih

vprašanjih v duhu medsebojnega pri-jateljstva in zaupanja.

3. Če bi bila ena izmed njih žrtev neiz-zvanega napada, ji mora druga na prošnjo prihiteti na pomoč in ji sta-viti na razpolago vse svoje sile.
4. Če bi katero izmed obeh pogodbenic neizzvano napadlo več držav, ji mora druga avtomatično priskrbiti na po-moči in neposredno smatrati, da je tudi ona v vojnem stanju z napadal-ci.
5. Cimprej naj se sklene posebna voja-ska konvencija, ki naj omogoči prak-tično izvajanje teh obveznosti.
6. Če bi katera izmed podpisnic dobila

s podporo druge pogodbenice takšno zadoščenje za svoje zahteve, da bi se teritorialno povečala ali pa bi se po-večal njen vpliv, bo druga pogodbe-nica imela pravico zahtevati zase ena-ko podporo, da doseže ustrezajoče po-večanje svojega ozemlja in vpliva.

7. Obe pogodbenici sta mnenja, da bi dobil ta dogovor še večji pomen, če bi ga podpisale tudi druge evropske države, zlasti pa, če bi hotele e-p-ske vesele sprejeti politiko medse-bojnega posvetovalanja, nenapadanja in vzajemne pomoči.
8. Ta dogovor se mora čuvati v tajnosti vse do tlej, dokler ne bo kaj drugač-nega sklenjeno. Sklep o tem pa mora

biti soglasen.

9. Ta dogovor velja za nedoločen čas, lahko pa se odpove z enoletnim ro-kom.

Vojaške konvencije, o katerih je go-vora v 5. točki tega dogovora, so bile podpisane malo pred češkoslovaško kri-zo in predstavljajo pridobitve, ki jih je dosegla Nemčija v CSR kompenzacija za italijanske pridobitve v Abesiniji.

Objava tega dogovora v trenutku, ko potujejo angleški državniki v Rim in ko je kakor izgleda dosegla napetost med Francijo in Italijo vrhunec, se v pariških diplomatskih krogih splošno tol-mači kot očitna grožnja.

Neville Chamberlain

angleški ministrski predsednik, je zopet krenil na važno diplomatsko potovanje. Tokrat ga vodi pot v Pariz in Rim. V Pa-rižu bo imel danes popoldne razgovore s francoskimi državniki, nakar bo odpotoval v Rim, kjer bo imel skupno z zunanjim ministrom lordom Halifaxom tri dni tra-jajoče razgovore z italijanskimi državniki. Tem razgovorom pripisujejo v mednarodni diplomaciji velik pomen in morda celo od-ločilen vpliv na bodoči razvoj mednarodnih odnošajev v Evropi.

Danes razgovori v Parizu

Popoldne prispeta v Pariz Chamberlain in Ha-lifax, da se pred odhodom v Rim posvetujeta s francoskimi državniki

Pariz, 10. jan. e. Danes popoldne prispe-ta Chamberlain in Halifax na svojem po-tovanju v Rim v Pariz, kjer se bosta na-tajanki v zunanjem ministru sestala z Daladierom in Bonnetom. V političnih kro-gih mislijo, da bosta Daladier in Bonnet razložila angleškima predstavnikoma stali-she Francije v francosko-italijanskem spo-ru. Zaradi tega so v Parizu v vseh krogih zelo zadovoljni, da sta se angleška državni-ka ustavila v Parizu, da o-ebno sliši mišljenje predstavnikov Francije. Pričaku-jejo, da bo Daladier kategoričen, kakor je bil v svojih izjavah o priliki potovanja na

Korziško in v Afriko. Vsi pariški listi zlasti poudarjajo njegove besede, po katerih Francija ne bo odstopila niti pidi svoje zemlje, temveč se bo vsakemu tak-mu na-menu z vso odločnostjo uprla. Te besede pred-ednika Daladiera so natele na odo-bravanje ne samo vladne večine, temveč tudi opozicije. Opozicija ama pa je izra-zila bojazen, da ne bi bil Daladier preveč popustljiv pod vplivom Chamberlaina in Bonnetta, za katerega opozicija trdi, da ni bil zadovoljen z izjavami predsednika vla-de na njegovem potovanju, češ da jih je smatral za preostre.

Jutri sestanek v Rimu

Kaj pričakujejo v Londonu od razgovorov v Rimu

London, 10. jan. e. Ministrski predse-dnik Chamberlain in lord Halifax odpotu-jeta danes popoldne v Rim in bosta na-mogrede imela v Parizu dveurno konfe-rencio z Daladierom in Bonnetom. Angle-ska državnik bosta ostala v Rimu tri dni. V sredo, četrtek in petek, a v soboto zju-traj se Chamberlain vrne naravnost v London. lord Halifax pa odide v Zenevo, kjer bo prisostvoval sestanku sveta Dru-štva narodov. Včeraj popoldne sta Cham-berlain in Halifax konferirala z glavnim tajnikom Foreign Officea Cadoganom in drugimi člani delegacije, ki potuje v Rim. Temu obisku v vseh političnih krogih pri-pisujejo zelo velik pomen, nekateri ga pa po važnosti primerjajo celo z monakov-sko konferenco, edino z razliko, da s od-konferenci v Rimu ne pričakujejo nikakga senzacionalna presenečenja. V Rimu se ne bo razpravljalo o formuliranih točkah,

ker dnevni red konference sploh ni bil določen, vendar ni dvoma, da bosta Cham-berlain in Halifax na tem potovanju vprašanja na teh razgovorih ureditev po-ložaja na Sredozemskem morju in špansko vprašanje, dočim smatrajo, da je »por med Francijo in Italijo postal predmet direktnega sporazuma med Parizom in Rimom. Razgovori v Rimu bodo nedvomno veli-ke važnosti za nadaljnji razvoj medna-rodne situacije. Znano je, da Chamberlain polaga mnogo važnosti na osebne stike in da v veliki meri upošteva Mussolini-ja, s katerim bo odkrito razpravljati o bo-dočnosti evropskega miru. V londonskih krogih mislijo, da bo v marsičem naletel na razumevanje in na soglasje z Mus-solinijem. Če pa že ne more posredovati med Italijo in Francijo, si bo Chamber-lain prizadeval, da ustvari ugoden teren za direkten sporazum med Rimom in Pa-rižom.

Republikanska ofenziva napreduje

Republikanske čete so zavzele Monte Rubijo in se približujejo Casturiji

Barcelona, 10. jan. AA. Reuter Republi-kanske čete so včeraj nadaljevale ofenzivo, ker so dobile znatna pojačanja. Desno kri-lo republikanskih čet je zavzelo Monte Ru-bijo ter se približuje Casturiji, važnemu prometnemu križišču v pokrajini Badajoz. Levo republikansko krilo se približuje As-vaji, ki je pa še ni zavzelo. Republikanci napredujejo tudi v pravcu Valverde in Lerene. Posebni dopisnik Reuterja je ugo-tovil, da na katalonskem bojišču vlada za-tišje. Nacionalistična letala se včeraj niso pojavila.

Barcelona, 10. jan. AA. Reuter. O priliki napada nacionalističnih avionov na Barce-lono je bil sredič ubit glavni strojnič angle-ske ladje »Elsworth« Farding.

Rim, 10. jan. AA. Stefani. Uradno ob-javljajo, da so legionarska letala sestrelila do 1. januarja 1939 v Španiji 837 letal. Le-gionarji so izgubili dozdaj 85 letal. Med se-

streljenimi republikanskimi letali je tudi en zrakoplov ter en vojni balon.

Lerida, 10. jan. AA. (DNB). Vsa poročila z bojišča pri Cordobi potrjujejo neuspeh ofenzive republikanskih čet. Republikanci so napadali s pomočjo velikega števila tan-kov, toda nacionalističnim četam se je po-srečilo večji del tankov uničiti. Nacional-istične čete so zajele 11 tankov, ki so jih uporabile nato proti republikancem.

London, 10. jan. AA. Skupina 400 komu-nistov je poskušala sredi demonstrirati pred stanovanjem predsednika vlade Cham-berlaina. Demonstranti so klicali »Orožje za Španijo«. Policija je blokirala vse do-hode do Downingstreeta, dovolila pa je po-sebni delegaciji predati pismo predsedniku Chamberlainu, v katerem so demonstranti zahtevali ukinitve prepovedi pošiljanja orožja v republikansko Španijo. Istotako so zahtevali, da se generalu Francu ne pri-zna pravica vojskovanje se stranke.

Povečanje avstralske mornarice

Mebourne, 10. jan. AA. Vojni minister je izjavil, da bo odobren kredit 60.000 fun-tov za razširjenje pomorskega opre-ma pri Meibournu in za pomnožitev avstral-ske mornarice. Po njegovi izjavi bodo od-alej vsako leto rekrutirali po 800 mornar-jev več. Več oficirjev se bo meseca mar-

ca odpeljalo v Anglijo, da se udeležijo po-sebnega štiriletnega tečaja za izobrazbo pomorskih oficirjev.

Kolonizacija Libije

Rim, 10. jan. w. Mussolini je odobril načrt generalnega guvernerja Libije mar-šala Balba, po katerem bo letos koloni-ziranih v Libiji nadaljnjih 20.000 kmetov. Zgrajenih bo tudi več novih naselbin za libijske muslimane.

Trgovinska pogajanja s Francijo

se bodo pričela te dni v Parizu

Beograd, 10. jan. e. Sredi je na povabi-lo francoske vlade odpotovala v Pariz ju-goslovenska trgovinska delegacija v svrhu pogajanj za okrepitev medsebojnih go-spodarskih odnošajev in izmenjave blaga. Delegacija vodi dr. Milivoj Pilja, načel-nik zunanjega ministristva, člani pa so dr. Ivan Belin, prvi viceguverner Narodne banke, dr. Milan Lazarević, načelnik mi-nistrstva za trgovino in industrijo, dr. Sava Obradović, načelnik ministristva tr-govine in industrije, dr. Ljubiša Mikić in Cveta Lazarević, načelnika finančnega ministristva, dr. Milan Petrović, upravnik zavoda za pospeševanje zunanje trgovine, inž. Milan Marčević, višji svetnik mi-nistrstva za šume in rude, Rista Santic, tr-govinski ataše pri jugoslovenskem posla-ništvu v Parizu in Borivoj Simović, di-

plomatski konzularni pripravnik zunanjega ministristva, ki je obenem tajnik de-legacije.

Pariz, 10. jan. e. »Petit Parisien« objavlja na prvi strani intervju svojega dopis-nika s predsednikom jugoslovenske vlade dr. Milanom Stojadinovićem. Glavna vse-bina tega intervjuja se nanaša na trgo-vinske odnose med Francijo in Ju-goslavijo, pri čemer je predsednik vlade po-udarjal, da francoski portjeti jugosloven-skih posojil gotovo žele, da se jim denar vrača v frankih, ne pa v dinarjih. To pa je mogoče le tedaj če se bo francoska zu-nanija trgovina orientirala napram v-hodni Evropi, zlasti napram Jugoslaviji, da bo šel večji del jugoslovenskega izvoza v Francijo. Le na ta način bodo lahko do-bili svoja posojila vračana v frankih.

Vološinova poslanica Ukrajincem

Ukrajinci hočejo svoj mir, da bi se mogli posvetiti ureditvi svoje domovine

Chust, 10. jan. e. Med pravoslavni mi-božničnimi prazniki je predsednik podkarp-at-ske vlade msgr. Vološin naslovil po radiu Ukrajince poslanico, v kateri je poudar-jal tesne vezi Ukrajincev s Čehi in Slovaki. Med drugim pa je izjavil: V prvi polovici let. bomo volili pred-tavnike za na-parla-ment. Naša dolžnost je, da odstranimo vse neprijatelje nacionalne volje, zlasti pa ostanke vplivov iz inozemstva. Našo svo-bodo smo drago plačali. Morali smo odsto-

piti del ozemlja s 40.000 Ukrajinci. Storili smo to žrtev, toda za to ceno smo se izne-bili naših notranjih sovražnikov. Mislim, da naš narod razume svoje zgodovinsko poslanstvo in da ne bo pozabil milijonov ukrajinskih bratov, ki čeprav so izven na-ših meja tako tople pozdravljajo našo svo-bodo. Priščno se zahvaljujem bratom v emigraciji, v Evropi in Ameriki za vse šte-vilne pozdrave in darove, s katerimi so do-kazali veliko ljubezen do nas.

Nemško-poljska pogajanja o Židih

Berlin, 10. jan. Tik pred novim letom so se nadaljevala pogajanja med Nemčijo in Poljsko zaradi židov poljskih državljanov, ki so jih Nemci izgnali. Kakor znano, so bila pogajanja pred poltridnim mesecem prekinjena, a tudi sedaj so nastale teža-ve zaradi prenosa deviz in izročitve židov-ske imovine, ki jo Poljaki zahtevajo za ureditev poljsko-nemškega židovskega pro-blema. Poljska delegacija, ki se je teden dni mudila v Berlinu, je davi odpotovala nazaj v Varšavo. Kakor zatrjujejo, se bo-do pogajanja v petek ali soboto zopet na-daljevala.

Neuspelo egiptovsko posredovanje v Siriji

Kairo, 10. jan. br. Egiptovska vlada je po diplomatski poti skušala doseči pri pristoj-nih oblasteh v Siriji, da bi arabskim vo-diteljem, ki nameravajo sodelovati na lon-donski arabsko-clonistični konferenci, do-volile razgovor z jeruzalemskim multijem. Sirijske oblasti na to niso pristale.

Bejrut, 10. jan. br. V severovzhodnem delu Sirije je bil včeraj v zadnjem trenu-tku preprečen upor Druzov. Uporniki so hoteli proglasiti oцепitev svoje dežele od Sirije. Francoska vojska je takoj interve-nirala, tako da ni prišlo niti do kakih in-cidentov. Voditelje Druzov so zaprli.

Spremembe v rumunski diplomaciji

Bukarešta, 10. jan. e. V dobro poučenih krogih zatrjujejo, da pride v kratkem do velike spremembe v diplomaciji. V Beo-gradu bo najbrž za veleposlanika imenovan doedandji rumunski poslanik v Rimu Zam-firescu ali pa Guranescu, bivši rumunski poslanik v Beogradu, ki bo postal velepo-slanik, Verjetno je, da bo za veleposlanika v Atenah imenovan sedanji rumunski po-slanik v Berlinu Radu Žuvara.

Nesreča francoskega potniškega letala

Pariz, 10. jan. w. V bližini Pariza se je ponesrečilo potniško letalo na progi Curih —Pariz. Pet potnikov se je ubilo, devet pa je ranjenih. Zaradi megle je pilot zgre-sil smer in je hotel zaslon pristati. Ker se je nabrala na kritih ledena skorja, je bilo manevriranje zelo oteženo in je le-talo treščilo ob neki hrib ter se popolnoma razbilo. Dva člana posadke sta v bolnici podlegla poškodbam.

Proti navijanju cen v sudetskih pokrajinah

Berlin, 10. jan. h. Zaradi naglega skoka cen življenjskim potrebščinam v sudet-skih pokrajinah je bil sedaj izdan odlok, da se morajo vsa povijanja cen od 1. de-cembra 1. 1938 dalje naknadno predložiti v odobritev posebnih komisij za določeva-nje cen, ker je ugotovljeno, da je bilo po-višanje cen v mnogih primerih posledica pretirane dobičkaželjnosti. Povišanje cen smatrajo tudi zato kot neupravičeno, ker se doslej meže in plače v sudetskih po-krajinah še niso izenačile z onimi v Nem-čiji in se bo to zgodilo šele postopno.

Winston Churchill v Parizu

London, 10. jan. »Evening Standard« poroča, da je Winston Churchill odpotoval v Francijo na tritedenski dopust. Ustavil se bo v Parizu, kjer se bo sestel s posa-melnimi francoskimi politiki, med drugi-mi tudi s finančnim ministrom Paulom Reynaudom in bivšim predsednikom vlade Leonom Blumom.

Madžarska hvalečnost Italiji

Budimpešta, 10. jan. AA. (Stefani). V me-stu Mukačevu mislijo neki trg imenovati po Mussoliniju, neko ulico po grofu Cia-nu in neki drevored po Italiji.

Bolgarska kraljica je potovala skozi Ljubljano

LJUBLJANA, 10. jan. e. Na poti v Ita-lijo je davi potovala skozi Ljubljano s simphon-ekspresom bolgarska kraljica Ivana. Kraljica potuje popolnoma incogni-to. Na obisk gre k svoji sestri princesi Marijdi Hessenski, ki je obbolela na hudi hrupi.

Obisk zunanjega ministra Csakya v Nemčiji

Budimpešta, 10. jan. AA. Vlada list »Hetec« poroča, da bu zunanj minister grof Csaky odpotoval v Nemčijo okoli 20. januarja. Budimpešta, 10. jan. w. Zunanji minister grof Csaky odpotuje 20. t. m. v inozem-stvo. Pri tej priliki bo prvič nosil novo madžarsko diplomatsko uniformo, ki je bila z novim letom predpisana za vse madžarske diplomate.

Enakopravnost nemščine v Klajpedi

Klajpeda, 10. jan. br. Litovski guverner za Klajpedo je odredil, naj se v bodoče v javnem obveščanju prizna nemščini v klaj-pedskih krajih enaka veljava kakor li-tovščini. Tudi vsi uradniki nemške narod-nosti, ki so bili pred nekaj meseci opu-šteni iz samoupravnih in državne službe, bodo v kratkem sprejeti nazaj.

Snežne razmere

z dne 10. januarja 1939

Rateče-Planica: —9, solčno, 72 cm snega, pršič, mirno, skakalnica uporabna, Planica-Slatina: —8, solčno; 80 cm snega, pršič, mirno, drsališče uporabno, Planica-Tamar: —7, solčno, 118 cm snega, pršič, Poč-Petelinjek: —6, solčno, 85 cm snega, pršič, mirno, Bled: —9, solčno, 50 cm snega, osrenjen, mirno, led grapav, Pokljuka: —10, solčno, 110 cm snega, pršič, mirno, Bohinj-Zlatorog: —9, megleno, 85 cm snega, pršič, Dom na Korni: —2, solčno, 220 cm sne-ga, pršič, veter, Gorjue: —10, solčno, 80 cm snega, pršič, Sotražica: —3, solčno, 40 cm snega, pršič, veter, Polževo: —2, solčno, 45 cm snega, pršič, mirno, Kureček: —3, solčno, 45 cm snega pršič, mirno, Rakel: —5, solčno, 25 cm snega, pršič, Celjska koča: —4, solčno, 40 cm snega, pršič, Mozirski koča: —3, solčno, 100 cm sne-ga, pršič, Senjorjev dom: —10, solčno, 90 cm snega, pršič, mirno, Koča pri Sv. Treh kraljih: —10, solčno, 60 cm snega, pršič, mirno, Koča na Pesku: —3, solčno, 80 cm snega, pršič, Peca: —7, solčno, 105 cm snega, pršič, mirno, Rimski vrelci: —11, solčno, 45 cm sne-ga, pršič, mirno.

Borzna poročila.

Inozemske borze

Curih, 10. januarja. Beograd 10.—, Pa-riž 11.675, London 20.68, New York 442.75, Bruselj 74.825, Milan 23.30, Amsterdam 240.87, Berlin 177.45, Praga 15.15, Varšava 83.75, Bukarešta 3.25.

Izredni občni zbor Zveze za tujski promet

Dr. Marn odstopil kot predsednik — Debata o izpremembi pravil

Ljubljana, 10. januarja. Danes ob 10. uri se je pričel v veliki dvorani Zbornice za TOI izredni občni zbor Zveze za tujski promet v Ljubljani. Zbor je otvoril prvi podpredsednik magistratni direktor v Celju dr. Ivo Subic. Podpredsednik je zastopnika banske uprave nametnika dr. Rataja, zastopnika železniške direkcije dr. Deklevo, zastopnika železnice ministra Mohoriča in druge številne zastopnike oblasti in društev ter odbornike in časopisne poročevalce. Gospod Mohorič je zborovalce pozdravil v imenu odsotnega predsednika Ivana Jelacina, poudarjajoč, da se Zbornica za TOI zaveda pomena Zveze za tujski promet in ji moralno in gnotno pomaga, ker je treba tujskemu prometu v Sloveniji posvetiti vso pozornost, kajti industrija se v Sloveniji ne more več razvijati, ker se sili v varnejše kraje zaradi državnih obrambnih interesov.

Podpredsednik dr. Subic je prečital pismo posestrime iz Beograda, ki je poslala kot svojega zastopnika na izredni občni zbor dr. Štera, nato pa je prečital pismo predsednika dr. Rudolfa Marna, v katerem sporoča odboru dne 23. novembra, da odstopa kot predsednik Zveze za tujski promet in izstopa tudi iz odbora. Izvršni in upravni odbor sta razpravljala o odstopu dr. Marna in ga prosila, naj bi odbržal predsedniško mesto vsaj do rednega obnove zbornice, dr. Marn pa je odgovoril, da vztraja pri svoji odločitvi. Zaradi tega je pripadla prvemu podpredsedniku naloga, da vodi izredni občni zbor, na katerem je na dnevnem redu sprememba pravil.

Dr. Ivo Subic je očital dolgoletno požrtvovalno delo dr. Marna za povzdigo tujskega prometa v Sloveniji. Nad 30 let je dr. Marn v presledkih stal v prvih vrstah pri delu za tujski promet in je mno-

go žrtvoval ter doprinesel za napredek Slovenije, zato mu je izredni občni zbor vso pohvalo za trud pri delu za povzdigo tujskega prometa v Sloveniji.

Podpredsednik dr. Subic je pojasnil, zakaj je bilo potrebno spremeniti pravila in prečital zadevna navodila in odluk banske uprave in ministrstva za trgovino in industrijo. Nadzorovalna oblast je zahtevala, da dobi Tujskoprometna zveza v Ljubljani nova pravila, ki bodo v skladu z enotnimi pravili za vse zveze v državi. Zveza v Mariboru je pravila v tem smislu spremenila že l. 1936. Treba je ugoditi željam nadzorne oblasti, od katere je zveza gnotno odvisna, saj je dobila v zadnjih štirih letih od banske uprave nad 300.000 din podpore in od Putnika, pri katerem ima ministrstvo za trgovino in industrijo največ deležev, nad 250.000 din podpore. Zveza bi samo od članarine ne mogla živeti.

Nova pravila so bila na seji izvršilnega in upravnega odbora z večino glasov že sprejeta, vendar je manjšina postavila protipredloge. Tako je manjšina zahtevala, naj bi bili člani zveze samo korporacije, ki imajo svoj sedež na področju teritorija ljubljanske Zveze za tujski promet, to je na področju bivše ljubljanske oblasti. Vsi člani naj bi imeli enake pravice in dolžnosti podjetja bi ne smela imeti pravice biti član zveze in tako dalje. Podpredsednik dr. Subic je razložil, zakaj odbor ni mogel sprejeti predlogov manjšine, ki jo zastopajo delegati Zveze gostilničarskih združenj. Za predloge manjšine se je zavzel tudi zastopnik SPD dr. Pretnar. Njaka se je razvila debata o novih pravilih in spremembah ter o predlogih manjšine. Debata ob zaključku redakcije še traja.

Rubeži in mali kriminal

Povprečno vsak sedmi Ljubljančan je bil lani zarubljen
Porast števila zarubljenih uradniških plač

Ljubljana, 10. januarja. S sodnijo ni dobro imeti opravka. To zveni v tožniki, vsi imajo s sodnijo največkrat samo sitnosti in stroške. Stroški so hujši kakor sitnosti. Najbolj neprijeten je pač peti oddelek na ljubljanski sodniji, ker je to izvršni oddelek. Odtod prihajajo eksekutorji, katerih nihče ni vesel, ko se pojavijo v stanovanju in popojejo, kar je zarubljivega. Peti oddelek pa je tudi najbolj obremenjen na sodišču.

Dne 1. februarja lani je peti oddelek dobil svoj drugi pododdelek, tako da vodi oddelek trije uradniki. Oddelek V vodi official Anton Jager, oddelek Va višji official Niko Furlan, oddelek Vb pa višji official Ernest Pohar. Vsi so preobremenjeni s delom, istotako pa tudi sodniki teh oddelkov, g. Ludvik Battista, Leopold Šmač in dr. Stojan Bajič. Oddelek Vb je vodila od nedavnega uradnica Anica Babškova, ki je bila premeščena v Trebnje. Uradniki so primorani opravljati službo tudi izven uradnih ur, na izvršnem oddelku jih najdeš pri mizah nad akti ob nedeljah in praznikih, sicer bi ne zmogli vsega dela. Tudi eksekutorji morajo opravljati svoj posel ob nedeljah in praznikih. Kakor je razvidno po sledeči statistiki o poslih izvršilnega oddelka, je odpadlo na vsak oddelek okrog 4000 aktov. To je ogromno število, ki dokazuje, da je uradnišvo izvršilnega oddelka res preobremenjeno. Najmanj 1000 aktov manj bi moral dobiti v rešitev vsak izmed oddelkov, da bi bilo delo opravljeno v normalnem predpisnem uradnem času.

Prisilnih izvršil ali rubeži se je tikalo 12.206 aktov, to se pravi, da je vsak sedmi Ljubljančan bil lani zarubljen. V starih dobrih časih je bil dogodek, ako je bil kdo zarubljen, danes so rubeži, kakor kažejo številke, na dnevnem redu, kakor pravimo. Eksekutorji zarubijo, kar najdejo v stanovanju, včasih tudi predmete in vrednosti, ki niso zarubljeneve last. Lastnik mora vložiti v takih primerih tako zvano izločitveno tožbo. Sodišče mora prepricati, da zarubljeni predmeti niso njegova last, naka se tuji predmeti izločijo. Lani je vložilo izločitveno tožbo 293 strank. Če ima zarubljenec lastnino, vknjiži se v zemljiških knjigah, se upnik »usede« na dolžnikovo nepremičnino. Takih prisilnih vknjižb je bilo lani 641. Če ima dolžnik trgovino, delavnico ali kaj podobnega, zahteva upnik prisilno upravo dolžnikovega podjetja, ako ni poverda, da ga takoj povere na boben. Prisilnih uprav je bilo lani 99. Najhujše se seveda zgodi, ko sodišče razpiše prisilno dražbo dolžnikove pre-

nine in nepremičnine. Lani je bilo na dražbi prodanih 274 posestev in hiš. Zarubljeno pa je tudi vse, kar se da premakniti to so premičnine, pohištvo, obleka in podobno. V takih rubežih doseže peti oddelek vsako leto rekord. To se pravi, da ima opravka večina z dolžniki, ki prisilno plačajo manjše dolgeve. Sodišnja jim prodaja omare, stole in lonce. V 8129 primerih je minila potrepeljivost upnikov lani, 8129 Ljubljančanom so eksekutorji zarubili premičnine. Vsem tem seveda niso prodali vsega, kar je bilo zarubljeno. Skoraj polovica zarubljenec je uredila zadevo na ta način, da je plačala dolg ali kako drugače. Tako je bilo opravljenih samo 3945 rubeži. Na dražbo pa je šlo pohištvo in premičnine 465 dolžnikov.

Dober merilec gospodarskega stanja Ljubljančanov so tudi rubeži na denarne terjatve, to je na plače. Upnik se najraje usede na plačo, posebno na plačo državnega uradnika. Statistika kaže, da leze naše uradništvo cedalje bolj v dolgeve. V l. 1937 je bilo zarubljenih 2807, lani pa 3545 uradniških plač, torej 738 več kakor predlanskim. Glede na število uradnikov v Ljubljani je upravičena trditev, da je bil lani zarubljen povprečno vsak tretji uradnik.

Izvršni oddelek opravlja s pomočjo eksekutorjev tudi prisilno izpraznjevanje sodnijsko odpovedanih stanovanj. 1338 stanovanj je bilo lani prisilno odpovedanih, 353 strank se je pa protivilo prostovoljno zapustiti neplačano stanovanje, zato so se pri teh oglašili eksekutorji in so stranke vrgli iz stanovanj.

Sresko sodišče, ki tvori šesti in sedmi oddelek ljubljanskega sodišča, mora tudi opraviti ogromno delo, ko ima opravka s tako zvanim malim kriminalom. Slavni »špetircimer«, kakor pravijo sobi št. 28, je prizorišče, kjer Pravica obračunava s prestopki, ki jih štejemo med mali kriminal. Šesti in sedmi oddelek skupaj sta zabeležila lani 3270 aktov, tičečih se malega kriminala, to se pravi, da je defiliralo pred sodniki v »špetircimeru« povprečno 10 grešnikov na dan. Z mladoletniki, ki so zagrešili prestopke, je imel sodnik Merala opravka v 70 primerih. 78 strank se je moralo zagovarjati zaradi prekrškov proti predpisom v pasjih zadevah, okrog 800 aktov pa je prišlo v rešitev od drugih sodišč, tako da je bilo lani na sreskem sodišču rešenih skupaj 4218 aktov. Pisarno tega oddelka vodi višji pisarniški official Ivan Budnar, sodijo pa sodniki gg. Merala, Tominešek, Tominc in dr. Rus.

Dva tollovaja pod ključem

V Kranjski gori so orožniki aretirali Franceta Čenčiča, na Koroškem je bil pa aretiran Jože Anžur

Ljubljana, 10. januarja. Orožniki po deželi so že dolgo zasledovali izredno nevarnega vlomilca, tatu in požigalca, 25-letnega Franceta Čenčiča iz vasi Borjane v kobaridskem kraju. Čenčič je jel krasti že v Italiji, kjer so ga slednjic tudi prijeli in zaprli. Frantu pa se je kmalu posrečilo pobegeti iz zaporu v Gorici, naka se je prehitel čez mejo in nadaljeval s tatvinami v okolici Kranjske gore. Jeseni so ga zalotili tudi kranjsko gorski orožniki in ga aretirali, pa je zopet pobegeti. Tedaj je izginil z Gorenjskega v ljubljansko okolico, kjer je zopet vlamjal v hiše in trgovine, nato pa se je umaknil na Dolenjsko in kradel tam. Najraje se je skrivaj po gozdovih in samo ponoči je prihajal v vasi. Kasneje je odšel z Dolenjskega nazaj na Gorenjsko in jel krasti po župniščih, kjer je vedno našel največ plena. V župnišča je vlamjal najraje po dnevi, ko so bili posli na polju in je bil zunan po opravkih tudi župnik. Ni pa kradel samo po župniščih, marveč tudi po cerkvah. Na Dovju in drugod je pobral iz nahranikov ves drobšč, posegel pa je tudi po cerkvenih posodah, prtihi itd. V Zasipu na Gorenjskem je zažgal tudi kozolet nekemu posestniku. Potem je vlomil v več

boljših hiš in se še vedno skrivaj pred orožniki, ki so ga zamen zasledovali. Sedaj je bil pred njim nekaj časa mir in varnostni organi niso vedeli, kje tiči. Te dni pa je prejel ljubljanska policija obvestilo, da so Čenčiča prijeli spet v Italiji, kjer sedi v zaporu. Obenem so odkrili orožniki iz Kranjske gore neke v Podkorenu skrivališče nakradene robe. Našli so celo zalogo zlatnine, srebrnine, obleke, raznega orodja itd. Med najdenimi predmeti je več zlatih ur, verižic, obeskov, nekaj srebrnega jedilnega pribora in drugih vrednosti. Lastniki naj se javijo orožniški postaji v Kranjski gori, kjer dobe vsa pojasnila.

Na drugi strani meje in sicer na Koroškem, je bil te dni aretiran tudi znani tollovaj Jože Anžur. Popreje se je potikal po ljubljanski okolici, po Dolenjskem in po vaseh nad Litijo, kjer je vlamjal v hiše in kradel vse, kar je dosegel. Moral pa se je skrivati pred orožniki, česar se je končno naveličal in izginil čez mejo na Koroško, kjer se je vdnjal pri nekem kmetu za hlapca pod imenom nekega mladeniča, ki je pred leti na skrivnostno način izginil iz Ljubljane in je policija zamen iskala sled za njim. Nemške varnostne oblasti so

upravičeno sklepale, da je Anžur v zvezi z zagonetno uodo tega mladeniča. Zato so Anžura takoj zaprli in obvestile o tem našo policijo. Na željo so nemške varnostne oblasti izročile Anžura naši policiji, kjer ga zaslišujejo. Anžur bo izročen sodišču, kjer se bo moral zagovarjati za kopicu vlomov in tatvin, pa tudi drugih grehov, ki jih ima na vesti.

Klavirski koncert V. Švihlikove

Ljubljana, 10. januarja. Program večernjega koncerta mlade češke pianistke Viktorije Švihlikove je bil tako pester in mešan, da je mogel nuditi dovolj zanimanja in užitka tudi širšim ljubiteljem klavirske igre. V početku je Švihlikova prikazala Bachovo »Partito v c-molu«, katero je podala morda nekoliko preveč asketsko-miselno. Sledila je Chopinova »Sonata v h-molu«, razgibana, polna miselnega in čustvenega motivnega bogastva; pianistka jo je dojela dokaj verno, zlasti v zadnjem stavku, in jo oblikovala z veliko fineso ter izrazitim občutjem. Zatem je zaigrala nežni, drobni Debussyjev »Ples delfinov«, Ravela »Ondino« barvito skladbo pestro pretakajočih se zvokov in Novakov »Moj maj«, v katerem se zopet zrcali vedno ista skladateljeva doboja: ljubezen do prirode, v kateri išče Novak samega sebe in tiste tajne sile, ki so posredovale toliko priraden odnos med prirodo in človekom, občudujem in pljočim sladki opoj svoje domovine. Koncert so zaključile štiri Smetanove skladbe: »Na morskem bregu«, popularna »Slepik«, »Čibulčka« in »Fantazija na češke narodne pesmiki. Ves drugi del sporeda (Debussy, Ravel, Novak in Smetana) je izvedla pianistka občuteno in razgibano, predvsem Ravela in Novaka. V svojem koncertu je dokazala veliko tehnično zrelost, ki ponovno potrjuje sloves Kurzove prave klavirske šole; sočasno pa je prav tako pokazala močan smisel za interpretacijo, za razumevanje vsebinskih vrednot posameznih skladb. V celoti je njena igra sintetična formalno-vsebinski lepo oblikovana, nežna, precizna in poglobljena, tako da ji ton ni morda le gola formalna materija, marveč tudi duševni izraz. Motil je nekoliko samo rahel občutek neizravnosti v povezaniosti, vprašanje interpretacije n. pr. Bacha in pa sestava programa samega; rajši bi videli, če bi bila izbira avtorjev izključno češka. V splošnem pa je nudil koncert kljub navedenim pomanjkljivostim mnogo umetniškega užitka ter je žela Švihlikova navdušeno priznanje občinstva; dodala je še tri skladbe.

Vprava večernjega koncerta je ponovni dokaz nezanimanja naše publike za solistične koncerte, ki pa so v muzikalno izobraženem pogledu nedvomno zelo pomembni; bodisi koncert ljubljanskega komornega kvarteta, koncert Švihlikove ali kogarkoli drugega, vedno je dvorana zasedena razmeroma slabo. Tako ne bo nič čudnega, če bo število koncertov v »kulturnem slovenskem središču« vedno manjše, saj ne bodo imeli niti prireditelji, niti koncertantit za prirejanje takšnih umetniških večerov spričo majhnega zanimanja dovolj poguma. Posledice so dovolj jasne: naše žet itak precej zoženo ljudsko kulturno življenje se utegne še zožiti in zdrkniti navzdol, pred tem padcem pa se bomo obvarovali le s pravilnim razumevanjem pomena koncertov in lastnih kulturnih potreb, ki zahtevajo za pozitiven razvoj živnega stika z umetnikom ter umetnostjo. cd.

Pod vlak, ker ni smel v Nemčijo Samomor 17 letnega čevljarskega vajenca Franca Semeta iz Zenkovec pri Radgoni

Gornja Radgona, 9. januarja. Ko so šli v nedeljo jutraj ljudje iz okolice k jutranji maši v nemško Radgono, so opazili postopati okrog kolodvora 17-letnega čevljarskega vajenca Franca Semeta, doma iz Zenkovec pri Radgoni (Nemčija). Nihče pa ni slutil zle namere samomorilnega kandidata, ki je šel svojo poslednjo pot iz življenja v smrt. Smet je odšel mimo postaje na samotni kraj na polju, kjer je železniška proga nekoliko poglobljena. Tam je legel na tračnice tako, da mu je bil vrat točno na tračnici, medtem ko je telo ležalo na eni strani, glava pa na drugi. Ko je odhajal iz Radgone proti šplju prvi vlak ob 6.12, je bilo še precej mračno in megleno jutro, tako da strojevodja ni mogel opaziti, kaj se dogaja pod kolesjem lokomotive. Nesrečnega je našel šele po odhodu vlaka svetilničar, ki je ugašal luči, ko se je že zdanič. Truplo je ležalo na progi z odrezano

glavo, ki jo je kolesje stroja vleklo za seboj nekaj metrov po progi.

Obveščeni so bili takoj sorodniki, ki so povedali, da se je Smet učil čevljarstva pri Francu Šapaču v Radgoni. Dolga ulica, in sicer poldrugo leto. Tam si je tudi našel precej tovarišev svoje vrste. Ker so šli nekateri izmed teh na delo v Nemčijo, so vabili s seboj tudi Smetu, ki se je prejšnji teden odločil odpotovati za njimi. Zapustil je svojega mojstra ter odšel domov v Zenkovec, češ da se odpravlja v Nemčijo, kar so mu domači prepovedali, ter zahtevali od njega, da se najprej izuči, potem pa naj bi odšel s trehobom za kruhom. Ker se temu Francu ni hotel ukloniti, so ga domači v soboto zopet vrnili k mojstru, kjer naj bi se še učil. To pa je Franceta tako razžogotilo, da je sklenil končati si življenje, ker ni smel v Nemčijo.

najmočnejših v zadnjem času, saj sodeluje mnogo klubov, a Ljubljanski šahovski klub celo s tremi garniturami. Amaterski pa z dvema. Šahiste opozarjamo, da morajo biti v Zvezdi že ob 19.45. Vsa klub nastopi z 8 igralci. Na zanimivo prireditve, ki naj spet poži naše šahovske vrste in dvigne nivo našega šaha, opozarjamo občinstvo.

ŠAH

Spominski turnir šahovskega kluba Triglav

V šahovskem klubu Triglav je bil te dni končan turnir, ki se vrši vsako leto v spomin na pred leti umrlega ustanovitelja kluba Josipa Kordiša. Letošnjega turnirja se je udeležilo 11 igralcev, eden je med turnirjem izstopil. Rezultati so naslednji: Prvo mesto in prehodno darilo, lepo vazo iz brušenega stekla, si je v drugi priboril klubov prvak Julij Erker z 8 točkami (od 9 dosegljivih). Drugo in tretje mesto si delita Elko Lukič in Janko Remškar s 7 točkami. Četrta je bil Tone Pograjec s 6 točkami, 5. Dušan Ferfila s 4 in pol, 6. Peter Štrifot s 3 in pol, 7. in 8. Rudolf Jančar in Rudolf Pavlin s 3, 9. in 10. Sbil in Zupanc 1 in pol točke.

Zmagal klubovega prvaka Erkerja ni presenetila. Njegova solidna in rutinirana igra mu je zasluženo in brez poraza naklonila prvo mesto. Uspešno mu je sledil Lukič, ki sicer ni izgubil nobene partije, pač pa je oddal 4 remije; ta uspeh ga stavlja med prve klubove igralce. Remškar je igral nezanesljivo in ni dosegel svoje stare forme. Ostali igralci z izjemo Pograjca, ki mu je turnir pravilnik nezaluzeno odmeril samo 4. mesto, niso prizadejali zgornjim mnogo težko.

V petek 13. t. m. bo v klubovem lokalu pri Lovšinu prva prvenstvena tekma z II. moštvom Ljublj. šah. kluba na 8 deskah. V ponedeljek 16. t. m. pa se prične splošni prvenstveni turnir, ki se ga morejo udeležiti vsi ne kvalificirani igralci. Vabljeni so tudi neorganizirani šahisti, da se pridružijo in poskusijo v turnirski igri.

— Šahovski braturnir v Zvezdi. Drevi ob 20. priredi Slovenska šahovska zveza v stekleni dvorani Zvezde šahovski pokalni medklubski braturnir. Turnir bo eden

Ljubljanska borza lani

Ljubljana, 10. januarja. Medtem ko je bil predlanskim na ljubljanski borzi precej živahen promet z devizami v primeri z l. 1936, saj je bilo perfekturirano za 136 mil. din več deviznih zaključkov, je bil lani večji od l. 1937 samo za nad 18 milijonov din. Znašal je skupno 394.824.664 din.

Lani je bil največji promet z devizami decembra, ko je dosegel 51.282.000 din, najmanjši pa februarja, ko je znašal le 17 milijonov 455.000 din.

V zadnjih štirih letih narašča najbolj promet v devizi London in Berlin. Promet devize Berlin je znašal lani že 175.010.000, medtem ko je bil l. 1935 še komaj 3.200.000. Povečani promet v devizi Berlin lani je treba pripisovati v znatni meri da je bil promet z avstrijskimi šilingi in dinarsko devizo ustavljen že sredi leta zaradi priključitve Avstrije Nemčiji.

Izredno slab je bil še vedno promet z efekti, saj je znašal le 323.000 din. Večina odpade na industrijske vrednostne papirje v skupni vrednosti 337.746.75 din in 3.045 komadov, predvsem na delnice Trboveljske premogokopne družbe, in sicer 2.546 komadov v vrednosti 505.420 din.

Pač pa je bil precej živahnejši promet na blagovni borzi ter je znašal 442 in pol vagona v vrednosti 6.286.115 din in se je povečal od prejšnjega leta po vrednosti

za 2.817.000 din, po količini pa za 152 in pol vagona. Blagovni promet je lani že presegal višino l. 1932, ni pa še dosegel prometa l. 1931. Večina odpade na les, in sicer 370 vagonov v vrednosti 5.209.505 din, medtem ko odpade na zaključke za žito in mlevske izdelke le okrog 72 in pol vagona v vrednosti 1.076.610 din.

Beležnica KOLEDAR

Danes: Torek, 10. januarja katoličani: Pavel pušcavnik
DANASNE PRIREDITVE
Kino Matica: Kraljica Viktorija
Kino Sloga: Ljubavne laži
Kino Union: Poročnik Rjepkin
Jugoslovanski klub ljubiteljev sportnih psov občni zbor ob 20. v restavraciji hotela Strucl
S. P. D. predavanje nemškega alpinista Gortera Wolfganga o alpinistični ekpediciji v Hinduksu in o vzponu na najvišjo goro Irana Demavend ob 20. v dvorani Delavske zbornice
Prirodoslovno društvo predavanje univ. asistenta Joža Lazarja »Življenje v vodah Ljubljanskega barja« ob 18.15 v minarološki predavalnici univerze
DEZURNE LEKARNE
Danes: Mr. Sušnik, Marijin trg 5. Kuralt, Gosposvetska cesta 10, Bohinec ded., Cesta 29. oktobra 31.

Naše gledališče

DRAMA
Zacetek ob 20 uri
Torek, 10. januarja: zaprto
Sreda, 11. januarja: Trideset sekund ljubizni. Red B
Četrtek, 12. januarja: Hollywood. Red Četrtek
Petek, 13. januarja: zaprto. (Gostovanje v Celju: Potopljeni svet)
Sobota, 14. januarja: Zene na Niskavovorju. Izven. Znižane cene
OPERA
Zacetek ob 20 uri
Torek, 10. januarja: Jolanta. Gianni Schicchi. Red A
Sreda, 11. januarja: Frasquita. Red Sreda
Četrtek, 12. januarja: ob 15. uri: Trubadur. Dijaška predstava. Cene globoko znižane
Petek, 13. januarja: zaprto
Sobota, 14. januarja: Štirje grobji. Premierski abonma

Uprava narodnega gledališča v Ljubljani vlnudno prosi p. n. abonente, da poravnajo peti obrok abonmaja do 14. t. m.

Iz Ptuja

— Nevarna tatova pod ključem. Orožniki iz Ptuja so izdili v nedeljo v Podvinah pri Ptuju dva nevarna tatova. Tvrda Franc Nedg, trgovca z manufakturo ter tvrda Anton Brenčič, trgovca z železnico v Ptuju, so opazale, da jim zadnje čase iz trgovine izginja blago. Orožniki iz Ptuja so radi tega uvedli hišno preiskavo pri bivšem trgovskem pomočniku tvrde Nedog F. B. in pri trg. pomočniku R. B. uslužbenemu pri tvrdu Anton Brenčič v Ptuju. Hišna preiskava je imela pri obeh nepričakovan uspeh. Orožniki so pri Antonu B. našli celo skladišče manufakture in železnice v skupni vrednosti nad 40.000. — Najdeni predmeti so last tvrde Pregrad v vrednosti 25.900.—, dalje tvrde Franc Nedog v vrednosti 8.000.— in tvrde Anton Brenčič v vrednosti 7.000.— din. Pri zašlusu je Anton B. tatvino priznal. Oba trgovska pomočnika sta bila aertirana in izročena ptujskemu sodišču, ki vodi preiskavo.

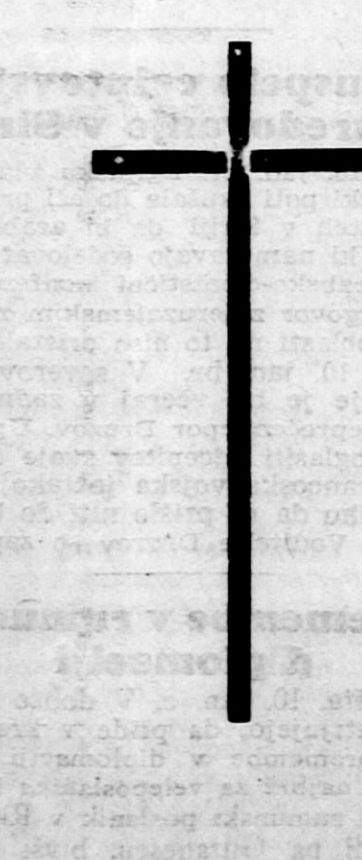
— Tujski promet v Ptuju. Po statističnih podatkih je lani obiskalo Ptuj 2246 tujcev in je bilo skupno 7586 nočnin. Iz Jugoslavije je bilo 1523 gostov, 490 iz Nemčije 42 iz CSR, 42 iz Italije in 66 iz Madžarske. Število tujcev je napravl letu 1937 nekoliko padlo, če je obiskalo Ptuj predlanskem 2202 tujcev.

— Nezgoda. Na poljedli je spodrsno 80letnu učiteljku Jožetu Vajdi iz Stojencev, ki si je zlomi levo nogo. Prepepeljan je bil v bolnico.

— Nov grob. Danes je umrla v Križevniški ulici znana hišna posestnica, Ana Zupanec, rojena Branke, vdova po znamenar narodnjaku Urbanu Zupanecu in mati slikarice Zupanec-Sodnikove, docentke dr. Alme Sodnikove in Elke Kodretove. Pogreb bo v četrtek ob 10.30 izpred hiše Križevniška ulica 8 k Sv. Križu. Pokojniček blag spomin, svojem iskreno sožalje.

PRED SODIŠČEM

— Vi ste torej bili ovidice Povejte nam, ali je toženeč tožitelja udaril v afektu?
— To je grda laž. Udaril ga je sredi ceste, gospod sodnik.

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

Umrla je danes naša predobra mamica, gospa

Ana Zupanec

roj. BRANKE

Pogreb pokojne bo v četrtek, dne 12. t. m. ob 11.11. dopoldne iz hiše žalosti, Križevniška ulica št. 8, na pokopališče k Sv. Križu.

Mase zadušnice se bodo darovale v Križankah v soboto, dne 14. t. m., ob 9. dopoldne.

LJUBLJANA, dne 10. januarja 1939.

Zalajoči:

ANICA SODNIK, DR. ALMA SODNIK, ELKA KODER — hčerke;
ERNEST KODER, dipl. dentist, JOSIP SODNIK, uradnik T.P.D., zeta
NUSKA, URBAN, JOSKO — vnuki.

Vsa Ljubljana je navdušena! Pogovori v vseh lokalih se slišajo okrog našega prekrasnega filma
Ne zamudite tega filma! V glavnih vlogah **VL. BORSKY, A. MANDLOVA in F. SMOFIK**
KINO UNION — Tel. 22-21

POROČNIK RJEPIKIN Samo še danes in jutri!

DNEVNE VESTI

— Napredovanje v naši vojski. V čin kapetana II. klase je napredoval rezervni konjeniški poročnik Jelij Lapajne.

— Prosnja železniškega direktorja. V Novem mestu je bila proti koncu lanskega leta anketa o novem voznem redu. Na nji so bile izražene mnoge želje in pobude, med drugimi tudi ta, da bi vozil pozni, kadar je ugodna smuka na Dolenjsko poleg rednega se smučarskega vlaka. Toda tej želji žal ni bilo ustreženo. Smučarji, ki radi hodijo na Dolenjsko, bi bili železniški upravi zelo hvaležni, če bi se jih usmili- la vsaj toliko, da bi vozil ob nedeljah in praznikih, kadar je smuka ugodna iz Vi- šnje gore ali iz Stične poseben vlak, ki bi odhajal okrog 18., tako da bi ne bilo po- trebno mučno čakanje na redni večerni vlak po dve uri ali še več. Iz Grosupljega vozi ob nedeljah tovorni vlak, kateremu pridružijo v osebnih vagonih. Vlak odhaja iz Grosupljega ob 18. in v nedeljo je bil ta vagon tako natlačen, da so se prozorne me- d vožnjo upogibale do oči, da je kar poka- lo. Ali bi ne mogla železniška uprava da- ti na razpolago ob takih pri ikah vsaj se- enega vagona, če že ni mogoče iti množici smučarjev na roko toliko, da bi vozil po- seben vlak? In pa še nekaj bi prosili, naj bi vozil tovorni vlak s priključenim oseb- nim vagonom — upajmo, da bosta prihodi- njo nedeljo vsaj dva — do glavnega in ne samo do dolenjskega kolodvora. V nedeljo je mrcala dolga procesija smučarjev peš v mesto, nekateri daleč tja gori v Šiško ali proti posavju, ker se jih v tramvaj niti tretjina ni mogla natrpati s smučmi. Si- cer pa vozi tramvaj z Rudnika bolj pored- ko, a čakati zunaj na mrazu tudi ni pri- jetno.

— Posebne pristojbine za izvoz sadja. Po odloku trgovinskega ministrstva se bo- do v bodoče pobirale posebne pristojbine za potrdila, ki jih daje Zavod za pospe- ševanje zunanje trgovine o kakovosti za iz-voz namenjenega sadja. Pristojbine bodo šle v korist Zavoda in znašale bodo za sveže sadje izvezmih grozdje 10 din, za sveže grozdje 15 din, za suhe slive 15 din za suha jabolka in hruške 10 din, za orehe v lupinah 10, za marmelado iz sliv 15, od vsake tone in za vino 3 din od hl. Če je pošiljka težja od ene tone, se bo pobirala pristojbina za vsako izdano potrdilo o ka- kovosti po 20 din. Pristojbine se bodo po- birale potem posebnih pristojbinskih znam- kic, ki se bodo prilepale na potrdila.

— Nova organizacija izvoza živine. Z no- vo ureditvijo o izvozu živine in živalskih proizvodov kakor jo določa naredba trgo- vinskega ministra z dne 20. decembra 1938, bo dajal v bodoče izvozna potrdila samo Za- vod za pospeševanje zunanje trgovine po- sebnih pristojbin. Nova ureditev velja za živo in zaklano živino, perutnino in dru- ga živali ter njihove proizvode in predelave. Potrdila so potrebna pri izvozu v države s kontingentskim in klirinškim uvoznim re- žimom ali pa v države, ki jim naša država dovoljuje ugodnosti.

— Avtobusna proga Loški potok (Trav- nik) — Zlebič-Ribnica nekonkurenčna. Od- delek za davke v finančnem ministruju je izdal odlok, da se avtobusna proga Loški potok (Travnik) — Zlebič-Ribnica uvrsti v nekonkurenčne proge državni železnici z veljavnostjo z dnem 1. aprila 1935.

— Zračna proga Berlin-Beograd-Istan- bul. Anatolski brzojavni urad poroča, da proučuje turško ministruju javnih del predlog nemške Lufthanse, po katerem naj bi se otvoril zračni promet med Berlinom in Istanbulom preko Beograda.

— V Crikvenici je bilo 17.647 gostov. Po statističnih podatkih občinskega turis- tičnega odbora v Crikvenici je bilo lani v tem priljubljenem letovišču 17.647 go- stov s 147.910 nočninami. Predlanskim je bilo 15.513 gostov in 149.304 nočnine.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno jasno, temperatura se bo dvignila. Včeraj je znašala najvišja tem- peratura v Dubrovniku 15, v Splitu in Kumboru 14, na Rabu 11, na Visu 9, v Sarajevu in Mariboru 2, v Zagrebu in Beogradu 1, v Ljubljani —3,8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 766,4, tem- peratura je znašala —9,8.

— Poškodovanci. V bolnico so prepe- ljali mesarskega pomočnika Ivana Mar- jetiča, ki se mu je pri delu zapilil v des- no roko nož in mu prerezal žile. — Pri smučanju si je zlomil levo roko posest- niku sin Franc Dolinar iz Medvod. — Še- letna služkinja Roza Zupančičeva iz Ljub- ljane je padla na poledeneli cesti in si poškodovala levo roko. — Tovarniški de- lavec Franc Škrbec iz Borovnice je prav tako padel na poledeneli cesti in se po- škodoval na obeh nogah. — Enaka nesre- ča je zadela 22letno tovarniško delavko Klaro Savšek iz Trzina, ki si je pri pad- cu zlomila desno nogo. — Pri smuku si je zlomil levo nogo posestnikov sin Vin- ko Drnovšek iz Stare Loke. — Na doma- čem dvorišču v Predosljah je padla po- sestnikova žena Marija Šmajd in si zlo- mila levo roko. — Delavcu Hinku Ekraru iz Ljubljane je spodrsnilo na cesti. Pri padcu si je zlomil levo nogo. — Enaka nesreča je doletela še inženjerjevo vdo- vo Irmo Endliherjevo, ki si je pri padcu poškodovala levo roko.

— Zaradi ljubosumnosti izgubil glavo. V vasi Velika Mlaka blizu Vraždana se je odigrala pretresljiva rodbinska trage- dija. 35letna Marica Tarandec, mati dveh otrok, je ubila svojega 47 let starega mo- ža Toma Dolga leta, sta živila Marica in Tomo v srečnem zakonu, dokler ni začel mo- ž sumničati svoje žene, da ga vara s sosedovim sinom. Zadnje čase je jel To- mo popivati in prepetati svojo ženo. Oni dan je zopet prišel pijan domov in prete- pel ženo, potem je pa legel spat. Žena je

končno sklenila napraviti neznosnemu življenju konec. Odsila je v drvarnico po sekuro in ubila moža, potem se je pa sa- ma javila orožnikom.

— Deček padel v škatlo kropa. V hiši kmeta Josipa Stanjla v vasi Jurčinu blizu Vraždana se je pripetila težka ne- sreča. Petletni Stanjlov sinček Ivica se je igral v kuhinji, kjer je stal škatle vrele vode pokrit z lesenim pokrovom. Deček je skočil na škatlo tako nesrečno, da je po- krov odletel in deček je padel v vrelo vodo. Dobil je tako težke opekline, da je čez tri ure v silnih mukah izdihnil.

— Samomor brezposelnega. V nedeljo zvečer se je vrnil iz Osijeka v Zagreb paz- nik Martin Nemec. Zvonil je, da bi mu svak Vekoslav Petrač odprl, pa se ni nihče odzval. Končno je siloma odprl vr- ata in našel v stanovanju na postelji mr- tvega svaka. V sobi je smrdelo po octovi kislini. Nemec smatra, da je šel njegov svak prostovoljno v smrt zaradi težkih smotnih razmer. Petrač je bil namreč že dolgo brez dela, razen tega je pa še bole- hal.

— Otrok našel obešeno mater. V Rakit- ju na Hrvaškem si je 25letna kraljeva žena Franca Dukšič končala življenje. Mož je bil z otroki pri bolnem bratu, vr- nili so se precej pozno. 10letna hčerka je prva stopila v sobo in poklicala mater, ki se ji pa ni odzvala. Otrok je kriknil od groze, ko je našel svojo mater obešeno na oknu.

Iz Ljubljane

—lj Pavle Dolinšek pri Abrahamu. Zna- ni mesarski mojster in gostilničar v staro- znani gostini. »Pri Riherju« na Karlov- ski cesti g. Pavle Dolinšek se je te dni nekam začuden srečal z Abrahamom. Za- čuden, ker je še ves mlad in prožen, pod- jeten in živahen kakor malokateri fant. Rojen Ljubljancem je jublaten že zgodaj odšel od doma in kot mlad obrtnik obredel lep kos sveta. Prehodil je Nemčijo, Švico in Francijo, kjer je delal pri raznih moj- strih, si bistril duha in se naučil tudi tujih jezikov. V svetovni vojni je služil pri ko- njenikih in prestal veliko hudega, vendar se je vrnil v rodno mesto ves čil ter se po- poroki z gospodinjjo »pri Riherju«, prija- zno go. Marjo ves posvetil obrti. K pet- desetletnici je jublatu čestitalo mnogo prijateljev in znancev, želeč mu, da bi ga usoda ohranila tako vedrega in zdra- vega še dolgo vrsto let. To mu želimo tudi mi.

—lj Spet židovski krošnjari. Znano je, da naši trgovci že dolgo vodijo upravičeno odločno borbo proti židovskim krošnjarjem z manufakturnim blagom, ki posejajo z vzorci ali pa tudi kar s celimi kosi blaga zasebnike, ter jih navedno temeljito osle- parijo, ker jim vsilijo manjvredno blago po pretiranih cenah, daji ga ponujajo na videz napol zastoj. V boju proti slepar- skim židovskim prodajalcem podpira trgo- vice tudi varnostna oblast, ki je zaprla in ka- znovala že mnogo prodajalcev kar jih pa ni ostrašilo. Včeraj je policija zopet za- lotala v nekem znanem prenočišču dva taka sleparska krošnjarija z manufakturno, ki sta nadlegovala po hišah stranke. Policija je oba aretirala in jima zaplenila tudi robo.

— Cvetje na grob in mestni reveži. Z magistrata smo prejeli: Venci s trakovi v mestnih barvah naj bi pri pogrebnih opo- zarjali vso javnost, da ima pokojnik svoj- ce, znanec in prijatelj dobrega srca, ki hočejo pokojnega počastiti z dobrimi deli. Kakor je v Vseh svetih Ljubljana s sveča- mi in venci na pokopališčih dokazala svo- jo ljubezen do revnih somesčanov s tem, da so se prav mnogi odkupili prevelike- ga razkošja ter položili na grobove svojih rajnih preproste vence s trakovi v mestnih barvah ter prižgali sveče belozelene barve z napisom »Za mestne reveže«, tako naj bi tudi ob vsakem pogrebu vsi oni, ki na- mesto venci in cvetja na krste žrtvujejo prav znatne vsote za mestne reveže, takoj poslali mestnemu socialnemu uradu svo- je ime in naslov ter znesek, pa bi jim mestni socialni urad takoj dostavil pre- proste vence s trakovi, kakršne naša jav- nost že pozna od vsesvetke akcije. Na ži- ljo plemenitega darovalca bi pa socialni urad takoj tak venci položil na krsto ime- novanega pokojnega. Za znesek 100 din po mestni socialni urad poslal venci s svi- lenimi belozelenimi trakovi in zlatim napi- som »Rajnim v spomin — revnim v pod- oro«, za večjo vsoto bo pa na željo daro- valca položil na krsto toliko takih vencev, kolikor bo dobrotnik daroval stotakov za mestne reveže in se tako odkupil prevelike- ga razkošja po geslu »Pocastimo rajne — dobri deli!«

—lj Ljubljanska sadjarska in vrtnarska podružnica nadaljuje po božičnem odmoru s prirejanjem strokovnih predavanj vsak teden v fizikalni dvorani na I. dr. realni gimnaziji v Vegovi ulici. V sredo 11. t. m. bo predaval g. nadzornik Josip Štrekelj o vzgoji trte na špalirju in na prostem. Za- četek točno ob 19. Vstop prost. Člani in gostje vabljeni.

—lj OBLEKE — PLETENINE — KAR- TICNIKI — NEBOTIČNIK.

— Za mestne reveže je podaril g. Vi- ljem Nemec, direktor pivovarne »Union« v Ljubljani, 1500 din. Prav tako je za mestne reveže darovala 100 din Kmet- ska posojilnica v Ljubljani, v svojem in ime- nu stavbne tvrdke »Gradidoma« je pa za mestni socialni fond poslal g. Ivan Ogrin 150 din, tvrdka L. M. Ecker sinova v Slomškovi ulici 4. je pa za mestne reveže darovala 500 din. Za obdaritev revnih je tvrdka Hrehorič F., veletrgovina z manu- fakturo v Ljubljani na Tyrševi cesti, da- rovala 55,70 m raznega zimskega blaga.

a tvrdka A. Volk, veletrgovina šita, mo- ke, poljskih pridelkov in krmil v Ljubja- ni, Rea-jeva cesta 24, je poslala 30 na- kaznic, da je sanje 30 mestnih revežev do- bilo po 3 kg pšenice moke za božične praznike. — Namesto venci na krsto bla- gopokojne gospe Bugar štefi je darovala za mestne reveže 200 din g. Polihena Kurbach, Kongresni trg št. 8. Mestno po- glavarstvo se vsem velikodušnim darova- cem najlepše zahvaljuje.

—lj Pisanice, pridite drvi ob 20. uri na zanimivo predavanje SPD. Predaval bo Gorter Wolfgang o alpinistični ekspedici- ji v Hindukush in o voponu na Demarand (5670 m). Predavanje bodo spremljale skioptične slike, poleg tega se bo predva- jal poseben film. Ne zamudite ta prire- ditve. Vstopnice so na razpolago v dru- štveni pisarni čanes ob 17. uri, nato ob 19.30 ure pri blagajni pred predavalnico. Člani SPD imajo poseben popust.

— Ljubljanski Sokol obvešča svoje članstvo, da je preminil njega dolgoletni in zvesti član, brat Alojzij Vodnik. — Od- poslanstvo društvene uprave ga bo spre- milo na poslednji poti, članstvo pa vani- mo, da se pridruži v čim večjem številu. Zbirališče jutri 11. t. m. ob 15. pred hišo žalosti Kolodvorska ulica št. 34. Oblo- ka meščanska in znak. Blagopokojniku ča- sten spomin.

— Predsednik Zbornice za TOI g. Ivan Jelacčin je izročil Zdrženju trgovcev na- mesto venci za prerano preminulega sta- novskega tovarisa g. Josipa Verliča 500 din kot dar v podporo brezposelnih trgo- vskih uslužbencev.

Iz Zagorja

— Smuške tekme zagorske mladine je tudi letos organiziral podružnica SPD v Zagorju, ki je zmaga valcem na prvih treh mestih poklonila praktična darila. Na ste- fanovo dopoldne so v prvi skupini tekmo- vali na 1,5 km najmlajši od 8.—12. leta. Med osmimi tekmovalci so bili prvi trije Prašnikar Rudi v času 9.05, Gradišar Ivan in Kenda Filip. Tudi na 3,5 km je tekmo- valo osem 12.—15 let starih tekmovalcev. Prvi je bil Vipotnik B. s časom 27.09 mi- nut, za njim pa Zivko Ivan in Hec Maks. Na 6 km so tekmovali 15.—18 letni in je bil prvi Drnovšek Davorin s časom 38.05 minut za njim Drobne Martin 39.22 in Hauptman Stefan 40.09. Največje zani- manje pa je vladalo za popoldanske tekme seniorjev, ki se jih je za 10 kilometri tek prijavilo 12 in od katerih je radi izred- no težavnega terena in slabe smuke po zledenem snegu prišlo na cilj samo osem. Ker sta Pungartnik Rašo in Vipotnik Ivan privozi na cilj v enakem času, namreč v 1 uri 57 sekund se bo med njima dne 22. t. m. vršila na krajši progi še ena tek- ma, ki nam bo dala prvaka Zagorja. Tretje mesto si je priboril Drnovšek Ivan s časom 1 ura 8 minut 15 sekund, zadnji pa je po- treboval 1 ura 20 minut 50 sekund. Prvi trije so dobili še diplome. Vsi tekmovalci pa so bili tudi pogoščeni in je tako pro- paganda smuškega sporta v vsakem po- gledu uspeša.

— Poroka. V nedeljo sta se v Ljubljani poročila gradbeni inženir in znani športnik g. Vaso Zajc iz ugledne družine gradbenega svetnika Zajca iz Ljubljane in diplomirana filozofka gđ. Minkica M. Ahčanova iz tr- govške družine Rudolfa Ahčana. Mladma zakoncem želimo obilo sreče!

— Gradnja meščanske šole, za katero se je v načelu izrekel občinski odbor, za- visi zdaj od posojila v znesku dveh mil- lionov, ki jih je občina zaprosila. Meščan- ska šola bo zgrajena po vzorcu že obsto- ječega poslopja za meščansko šolo v Cr- nomlju, a bo dvonadstropna in bo stala na občinskem svetu, kjer so zdaj njive, na- sproti hiše g. M. Weinbergerja, torej na kraju, ki je bil za to določen že od vsega početka. Želimo, da bi se meščanska šola, ki mora zdaj gostovati v poslopju toplaške šole, kmalu vvelila v lastno poslopje. Ob- last je imenovala na meščansko šolo gđ. Ljudmilo Putrlih, ki je bila do sedaj name- ščena v Trbovljah. Kljub temu pa na ome- njenem zavodu učne moči še primanjkujejo in se mora vršiti le skrajšani pouk.

— Izobraževalni tečaj za rudarje je or- ganiziralo načelstvo II. rudarske skupine. Trajal bo od 11.—15. t. m. Na prvem pre- danju, ki bo v sredo v dvorani rudniške restavracije, bo o rudarsko-polijskih pred- pisih predaval dr. ing. Kermič Viktor iz Ljubljane, naslednje dni o preprečitvi ne- zgod in varnosti pri delu obratovodja ing. Jože Mastnak o rudarskem zavarovanju upravnik g. Franc Šobar in Pliberšek Franc ter slednjč dr. Mirko Kajzel o zdravju de- lavca in njegove družine.

Dobili bomo južno vreme
V Nemčiji imajo že 10 do 15 stopinj nad ničlo —
V Angliji so nastale zaradi naglega tajanja snega hude poplave

MONAKOVO, 10. jan. g. Vso Nemčijo je zajel v pretekli noči topel val, ki pro- diral s Azorov in se naglo razprostira po vsej severni in srednji Evropi. V vsej Nemčiji z tajeno vzhodne Frasijske, kjer se močno aneči in se giblje temperatura okrog 5 stopinj pod ničlo, je nastopila od- juga. Temperatura je poskočila na 10 do 15 stopinj pod ničlo. V planinah se je ne- varnost lavin silno stopnjevala. Vremen- ske postaje napovedujejo, da bo tople- vreme trajalo več dni.

LONDON, 10. jan. g. Po hudem mrazu zadnjih dni je v vsej Angliji nastala od- juga. Sneg se naglo taja. Zaradi naglega porasta vode so vse reke prestopile bre- gove. Nastale so hude poplave.

Ljubljana, 10. januarja.

Smučarje že zopet begamo z odjugo. Po današnji dunajski vremenski napovedi bo postalo toplejše in nastopila bo odjuga. Mi smo že včeraj napovedovali, da bo raj- brž kmalu zopet nastopilo južno vreme.

Tudi po današnji ljubljanski vremenski napovedi Meteorološkega zavoda bo po- stalo toplejše.

Kljub temu pa smučarji niso pesimisti ter ne verjamejo mnogo vremenskim na- povedim. Posebno davi so bili zadovoljni, ker je brila ostra burja in trdili so, da se jug šele vrača ter pihava na se da- sprotno smer. V resnici se nam je davi- zdelo precej hladno, čeprav je znašala temperatura ob 7. prav tako —9,8" kakor pred 24 urami. Vendar je bilo včeraj že nekoliko toplejše kakor v nedeljo, saj je znašala najvišja temperatura —3,8", v ne- deljo pa —4,2" (najnižja —12"), danes pa bo nedvomno še mnogo bolj, četudi ne bo odjuge in čeprav bo pihala burja, ker je solnce začelo greti že zgodaj dopoldne. Danes nismo imeli megle, ker jo je burja razgnala. Barometer je začel upadati, ven- dar bo najbrž še ostalo jasno.

Kljub vsemu nam letos zima ne bo pri- zanesla in smučarji bodo še sili smučanja, zato jim pač ne bo treba obupavati zaradi odjuge, četudi nastopi že danes.

Nov "na zraku prevetren" puder za lice

Presenetljiva nova ideja v proizva- janju pudra za lice. Fabriciran po najnovejšem sistemu, je danes puder finejši in lažji, kakor je bil kdaj prej. Tako je fin, da se ne more niti opaziti na koži. Daje prekrasno gladko mat polt, in mladostno svežino ves dan, ki je tudi veter in dež ne moreta pokvariti. Zvečer pa da stisnen videz, ki ga tudi potenje od plesa v najsopečnejši prostorih pusti nedotaknje- nega. Na patentirani način je puder mešan s »peno smetane«. Zaradi tega se puder Tokalon obdrži na koži mnogo ur in tudi to je pre- prečeno, da bi puder absorbiral naravna olja kože. Ta puder obvaruje kožo, da ne postane suha in raskava ter preprečuje tvorbo gub. Polzkušite znameniti puder Tokalon s »peno smetane«. Opazujte, kako bo še v nekaj dneh povzročil presenetljivo zboljšanje Vaše polti.

Od deset šena jih devet uporablja na- pačno barvo pudra S tem dobijo trd, preveč

»olepšan« videz. Edini način, po katerem ugotovite pravo nijanso, je ta, da poku- šate eno barvo na eni, drugo pa na drugi strani lica. Če niste sigurni, katere barva odgovarja Vaši polti, Vam radi pošljemo brezplačno štiri zavojčke pudra Tokalon raznih barv. Ravno tako tudi dve tubici kreme Tokalon, hrane za kožo (za dan in za noč). Priložite Din 5.— v poštini znam- kah za ovoj, poštino in druge stroške Ne- slovo: Hinko Mayer I. drug. odc. 11-Wzagreb, Praska ul. 6.

VAŽNO: Puder Tokalon se dobi povsod v originalnih škaticah po Din 12, 20 in 30. Prepričajte se, da je na vsaki škatici ime Tokalon.

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Prekliti, izjave beseda Din 1.—

davek posebej.
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

SLUŽBE

Beseda 50 par. davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

VRTNAR EKONOM
iščemestona gospodarstvu, kjer bi sam prevzel vodstvo. Mihelin An., Bukovec 3, Brežice. 201

MLAJŠEGA BOLNIČARJA
ali sobarja, ki je bil že pri bol- ničniku, iščem. Reflektiram samo na postenega, s dobrimi spr- čevali in priporočili. Plača 800 din, stanovanje, zajtrk in pe- rilu. Ponudbe na: Ing. Guštin, Kraljevac 65, Zagreb. 203

KUPIM

KURILNOCEVNI KOTEL
(Rauchkessel) ležec ali stoječ, cca 15 m² kurilne plošče, pri- tisk najmanj 5 atm., kupim. — Steklarna Hrastnik. 200

PRODAM

Beseda 50 par. davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

KLUBSKA GARNITURA
rjava, usnjena, in črn kratak klavir ugodno naprodaj. Mari- bor, Prečna ul. 3-I. 202

POUK

Beseda 50 par. davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

Strojepisni pouk
Večerni tečaj od 1 do 4 meseca. oddelki od 47. do 8. in od 48. do 9. ure. Pouk tudi po diktatu. Vpisovanje dnevno, pričetek po- tujben. Christofor učni zavod, Domobranska cesta 15. — Naj- večja stroje pisarnica! 204

GLASBA

RADIJSKI SPREJEMNIK
Philips, 510 a, Super, petcevn, malo rabljen, odlično sprejema vse postaje, ugodno prodam. — Polzve se pri upravi »Slov. Na- rodca«. 222

POSEST

ENONADSTROPNO HIŠO
s gostilno in gospodarskim po- slojem ter lepo posestvo takoj prodam za 160.000 din. Poja- snila daje Ivan Ciglar, Rečtanj, p. Rajhenburg. 203

OBCINA CATEŽ, SREZ BREŽICE.
No. 4532/27-38

Prepis

RAZPIS.

OBCINA CATEŽ, sres brežinski, razpisuje pragmatično mesto občinskega delovodje, ustrežno čl. 12. uredbi o obč. uslužbenih. Šolska izobrazba: štirje razredi srednje ali nje- j enak strokovne šole z završnim izpitom. Prednost imajo pro- silci, ki so posejali tečaj po § 91. z. o.

Pravilno kolkovane prošnje, opremljene z listinami po čl. 7. in 8. uredbi o občinskih uslužbenih, je vložiti v roku 30 dni po objavi tega razpisa pri podpisani občini.

Catež, dne 29. decembra 1938.

Delovodja
Gerdočič a. r.

L. S.

Predsednik:
Kolar a. r.

— Kraljica Viktorija

KINO MATICA 21-24 ob 16., 19. in 21.15 uri! NE ZAMUDITE!

Samo še danes ob 16., 19 in 21. uri si morete zadnjič ogledati film **LJUBAVNE LAŽI**
Karl Ludvig Diehl — Jutta Freybe
KINO SLOGA — Tel. 27-30.

Gangljiva zgodba mlade študentke, ki gre preko vseh zaprek in proti vsem predsod- kom, kadar je v vprašanju ljubezen in in njena sreča! — JUTRI PREMIERA!
DEMONI ZRAKA
Film mednarodne špijonaže!

Lani je bilo v Sloveniji 10 stavk

Delavstvo je zahtevalo povišanje mezd v prvi vrsti zaradi podražitve življenjskih potrebščin

Ljubljana, 10. januarja. Lani je bilo v Sloveniji izredno mnogo mezdnih gibanj, kar so si nekateri razlagali kot posledico gospodarske konjunkturalne, češ, med konjunkturo, ko ni tako ostra konkurenca na delovnem trgu, je več upanja na uspeh meznega gibanja. V resnici pa to ni glavni vzrok in pobuda za meznimi gibanji, kar nam tudi dokazuje poročilo tarifnega odseka Delavske zbornice o mezdni gibanjih lani.

Delavstvo je stremelo po povišanju mezd predvsem zaradi podražitve življenjskih potrebščin. Draginja je narasla od leta 1936, medtem ko so kolektivne pogodbe pri večini podjetij ostale nespremenjene. Razen tega se je zadnja leta delavstvo organiziralo v nekaterih strokah, kjer prej ni bilo organizirano, predvsem v obrtnih delavnicah in delno v gozdno-žagarski industriji. V teh strokah delovni pogoji niso bili še urejeni tako, kakor si je delavstvo želelo in kakor bi naj bili v smislu ministrske uredbe o minimalnih mezdah. Uredba o minimalnih mezdah določa obvezno poravnano postopanje pri upravnih oblasteh prve stopnje, ko pride do spora med delodajalci in delavci. Nudi pa tudi možnost sklepanja kolektivnih pogodb med delavstvom in prisilnim delodajalskim združenji. Nekaj mezdni gibanj pa gre tudi na račun banke navedbe o določitvi minimalnih mezd za dravsko banovino; naredba nudi delavskim organizacijam možnost, da se obračajo na oblasti za posredovanje v primerih, ko so delavske meзде nižje od predpisanih minimalnih mezd.

Statistika OUZD nam dokazuje, da je bila lani povprečna dnevna zavarovana mezza za 6% višja kakor predlanskim, a računali so, da bo decembra zopet nekoliko nižja ter le 5% višja kakor lani; to se pravi: porast zavarovane meзде je polovico manjši kakor naraslanje draginje.

Večina mezdni gibanj v dravski banovini je bilo lani mirno poravnanih, vendar je bilo 10 stavk; v treh stavkah delavstvo ni nič doseglo.

Najprej, od 5. do 10. aprila, so stavkali v Ljubljani krojaški pomočniki in sicer jih je stavkalo 166. Stavka je bila končana uspešno; sklenjena je bila kolektivna po-

godba in po nji so se meзде povišale za 5-20%. Izgube pomočnikov na mezdah zaradi stavke so pa znašale 32.580 din.

Najkrajša stavka je bila pri Združenih opekarnah d. d. na Viču. Trajala je 16. maja samo 6 ur, a vendar so delavci dosegli povišanje mezd 0,25 do 0,50 din na uro. — 17. maja je začelo stavkati delavstvo v kopitarni Mostinje. Stavkalo jih je 53 do 30. maja. Izguba na zaslužku je znašala 13.547 din, dosegli so pa izplačilo nadur in bolniških tednov v znesku 30.000 din.

Julija so stavkali uslužbenci zavarovalnice, in sicer 36 v Ljubljani od 7. do 16. julija. Izgube na zaslužku niso utrpeli, izvajali so si pa kolektivno pogodbo. — Od 16. julija do 3. avgusta je stavkalo v opkarni na Bdu pri Ljubljani 59 delavcev. Pričakovane uspeha ni bilo a delavstvo je utrpelo na zaslužku 31.257 din.

Najdelje je trajala stavka v pohorskih kamnolomih. Začela se je 4. avgusta. Pri podjetju A. Res, ki ima kamnolom v Podvelki, je stavka trajala do 7. oktobra. Stavkalo je 158 delavcev. Dosegli so sklenitev kolektivne pogodbe in delno povišanje mezd. Izguba na zaslužku je izredno velika. 271.728 din. V inž. Lenarčičevem kamnolomu v Josipdolu je pa stavkalo 127 delavcev do novembra. Stavka je bila končana brez uspeha. Delavstvo je izgubilo na zaslužku 359.054 din.

V Ljubljani so lani stavkali pečarski pomočniki, in sicer od 24. avgusta do 20. septembra. Stavkalo je 55 delavcev — brez uspeha. Na zaslužku so izgubili 30.624 din.

Pri podjetju Našička d. d. v Dolnji Lendavi je stavkalo 118 delavcev tudi precej dolgo, od 26. avgusta do 10. oktobra. Na zaslužku so izgubili 127.765 din, vendar so dosegli povišanje urnih in akordnih mezd od 8-9%.

Značilno je, da so stavkali tudi čevljarški pomočniki pri čevljarških podjetjih v Zireh; stavkalo jih je 91 od 21 do 29. septembra. Dosegli so povišanje mezd za 5-8%.

Mezdni gibanj je bilo mnogo več in jih ob tej priliki ne moremo vseh naštet; ob priliki bomo še opozorili na nekatere značilnosti mezdni gibanj lani v Sloveniji.

Smrtna nesreča v zagorskem rudniku

Eksplodizija metana je zahtevala življenje kopača Leopolda Hribarja

Zagorje, 9. januarja. Ni še minil niti mesec, odkar smo pokopali nesrečnega Fakina Franca, ki je strumoglavil v jašek in se ubil, že leži na mrtvaškem odru nova žrtev težkega in nevarnosti polnega jamskega dela, 49 let star kopač Leopold Hribar, oče treh preskrbljenih in enega nepreskrbljenega otroka. Le posebni sreči je treba pripisati, da niso mrtvi še ostali trije, ki so bili ob katastrofi v neposredni bližini z metanom napolnjenega rova. Eden teh in sicer 37letni družinski oče, kopač Ivan Jere, leži s težkimi opeklinami na oddelku javne bolnice v Ljubljani, zasipalec Grabnar Anton iz Potočke vasi in paznik Robert Štern sta dobila manjše opekline, dočim je odšel vozač Etok Anton nekaj trenutkov pred nesrečo po opravkih in je tako ostal nepoškodovan.

Izmena posada je bila ob šestih in omejena skupina brez paznika je odšla kakor pravimo »na ort«, to je na kraj svojega dela. Kraj leži na III. horizontu v najseverovzhodnejšem delu kotredškega rova v globini 180 metrov. Tu so že dalj časa opazovali metanove pline ter delali skrajno previdno. Kopač s prejšnjega posada Tomažič Martin je svoje tovariše opozoril na metan, katerega bo treba odstraniti s prevetrenjem. Metan je plin, ki nastaja pri preprečevanju organskih teles ter daje z zrakom pomešan v stanju hudo eksplozivno mešanico, ki je v stanju razdeljati in opustošiti cele jamske oddelke. Znanje o katastrofi, ki so zahtevale po stotine človeških življenj na en mah. V zagorskem rudniku doslej še ni bilo metanove eksplozije, toda zato niso bili nič manj previdni. Može so poklicali paznika Šterna Roberta, ki je z Wolfovo jamsko varnostno svetilko najprej ugotovil, da je pri tleh doberga en in pol odstotka, po vrhom pa blizu pet odstotkov metana. Med 5 in 13 odstotki pa je nevarnost eksplozije največja. Zadoštuje iskra izpod krampa in že je katastrofa tu.

Paznik je takoj odredil, da se ta odsek

prevetri in može so se takoj lotili dela. Komaj pa se je paznik odstranil za kakih 50 metrov, je sledila eksplozija. Bilo je točno ob 7.05 zjutraj. Jere je piamen po zgornjem delu telesa ozgal in se je z zadnjimi močmi po vseh štirih privlekel do glavnega rova. Za seboj je še slišal s abotne klice nesrečnega Hribarja »Zane, pomagaj, pomagaj!« Toda Jere je bil pri kraju svojih moči, on je bil sam potreben hitre pomoči. Ostala dva, ki nista bila dobi poškodovana, je pa zadržal strupeni plin ogljikove kisline, in pa dim, ki se je začel valiti proti njima. Tekla sta do telefona in zahtevala ustne aparate za kisli. Okrog 8. ure je prišel rešilni oddelk z nadpaznikom Vodnikom na čelu. Vdrli so v rov in prinesli na čisti zrak nezavestnega in gotovo že mrtvega Hribarja, ki so ga do prihoda zdravnikov d. Mirka Kajzela oživljali z umetnim dihanjem. Zaman, kajti smrt je bila že nastopila zaradi zadušitve z ogljikovo kislino in zaradi plinjenja z monoksidom, plina, ki se razvija neposredno po eksploziji metana. Nesrečno žrtev so položili na mrtvaški oder na domu v Toplicah, Jere pa, ki je bil kot rečeno, z izjemo nekaj kože na prsih, po zgornjem delu telesa vse ozgal tudi po obrazu, so v bratovski bolnici obvezali in je bil prepeljan v Ljubljano. Paznik Štern je dobil opekline na zadnjem delu glave, po rokah in uhljih, Grabnar pa po levem delu obraza, toda vse poškodbe so lažje značaja.

S popoldanskim vlakom se je pripeljal komisar rudarskega glavarstva inž. G. Julij Kubias, kakor je komisija odšla na kraj nesreče, kjer bo skušala ugotoviti vzrok eksplozije, o čemer bomo še poročali.

Tisti, ki so katastrofo preživeli, ne morejo povedati nič zanesljivega. Mogoče, da je iz nepojasnjenega vzroka udaril plamen iz varnostne svetilke, recimo zaradi nenadnega zračnega vala v kompresorju, kar utegne biti po sodbi izkušenih rudarjev precej verjeten vzrok. V postev bi prihajalo zlenkasto kroglico, jo zgnel med prsti, da je nastal iz nje podolgovat obliž, malo večji od rane. To je zopet položil ranjenca na sence in mu pot v rano. Potem je odšel in za njim je odšel iz šotora tudi Indijanec.

— Ne morem reči, da se ozirajo na bolečine, — je dejal polkovnik.

— Mislim pa, da se dobro spoznajo na lečenje, — je menil mladi Gray. — Doktor Marson se je bal, da vas bo še nekaj dni mučila vročina in da v štirinajstih dneh najbrž še ne boste na nogah. Toda vročina je že ponehala in rana je malone zaceljena.

— Še ne povsem, fant. Peče me, kakor da je na nji žerjavica. Vendar pa zdaj čutim da mi jo novi obliž nekoliko hladi. Rad bi vedel, kako daleč sva od našega taborišča.

Gray se je zamislil: Hodili smo kakih dvanajst ur. Mislim pa, da bi ljudje, ki ne poznajo poti, rabili za njo trikrat toliko. Večkrat smo krenili s stezice in hodili po pragozdu. Ne morete si misliti, kako spretno znajo Indijanci prodirati skozi največjo goščo. Opazil sem, da imajo telesa namazana z neko maščobo, da lažje hodijo po gošči.

Polkovnik Morris ni več poslušal njegovih besed. Ponavljal si je samo tiho vprašanje: Ali pridejo?

Gray je uganil, da misli polkovnik na tovariše, ki naj bi ju rešili.

— Gotovo pridejo, polkovnik. Če ne bodo mogli prodreti skozi pragozd sami, se vrnejo in organizirajo ekspedicijsko, ki naju bo rešila. Moj oče bo gotovo storil vse, da naju osvobodijo.

Polkovnik Morris je tiho razmišljal. Že je hotel reči mladeniču, da se z denarjem ne da vse storiti. Kaj ko bi se bilo njegovim tovarišem kaj pripetilo? Kaj če so letala sežgana, Marson, Goodley in Carter pa pobiti? Morda so jih pa Indijanci ujeli kakor njega in mladeniča, morda tudi oni sede v indijanski kolibi in upajo, da jim prihitita na pomoč Gray in Morris. Izgledi na bodočnost niso bili najboljši.

Pred polkovnikove oči je stopila podoba umirajočega pustolovca. Indijanci nikoli ne izročajo ujetnikov živih. Morda pride rešitev, toda kdo ve, da-li ne pride prepozno.

Mladenič je opazoval polkovnikov obraz. Uganil je, o čem razmišlja.

— Ne izgubljava upanja; če se ne motim, vam roje po glavi iste misli, kakor so rojile meni. Ko boste zopet pri močeh in če nama nihče ne prihitita na pomoč, nama ostane še eno upanje, da pobegnava. Z vami, polkovnik, pojdem brez orožja skozi vso džunglo. Saj sem itak samo jaz vzrok, da ste prišli v ujetništvo.

— Fant, jaz sem kriv. Ne bil bi te smel jemati s seboj.

— Polkovnik...

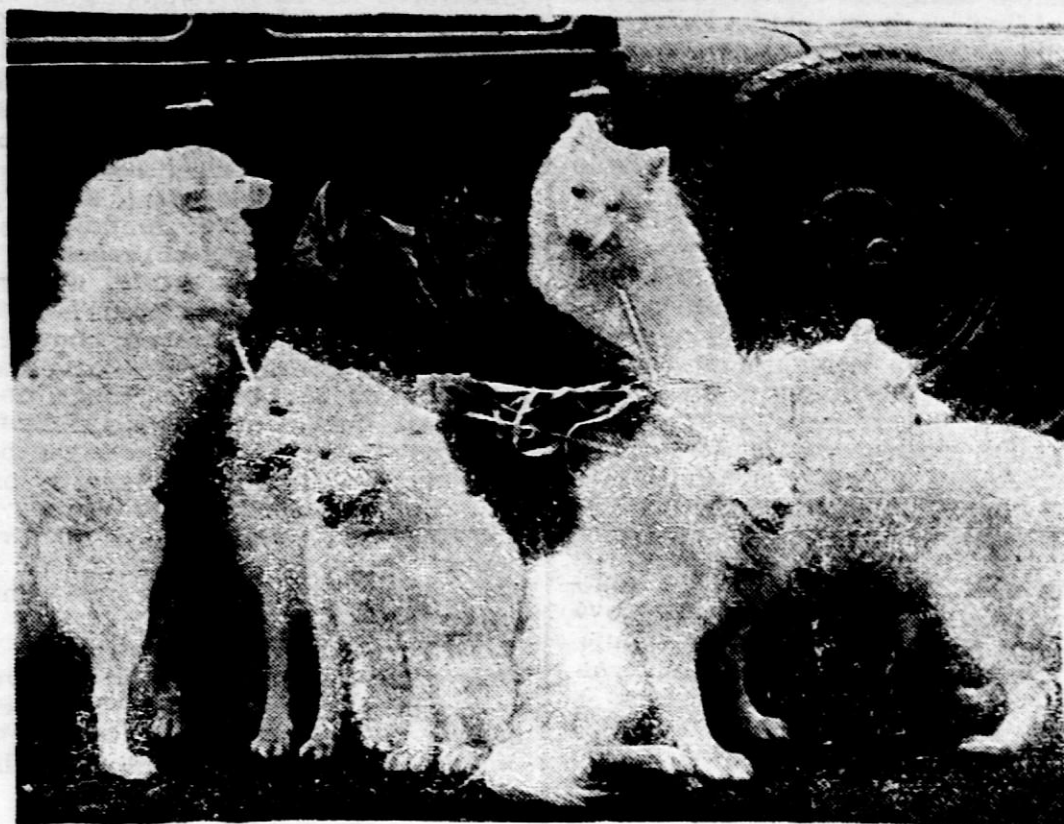
— Molči fant. Vem, ti si pogumen, kakor malokateri mož in zato te imam rad. Bivanje tu te nauči marsičesa in želel bi, da bi mogel kdaj svoje iz-

jelo tudi to, da je svetilka padla na tla, iskra ob udarcu z orodjem ali pa prižigala cigarete, toda to slednje izključujemo. Hribarja je zasledovala smola že večkrat, a je še vedno srečno odnesel pete. Jere je bilo nekot še popolnoma zasulo. Njega so rešili, a njegovega tovariša Zoharja so potegnili mrtvega iz objema č-

nih skladišč. Nekoč je Jere tu že tudi roko zlomilo, da ne omenjamo manjših nezd. Zda pa ga je nevarno zadelo, upamo pa in v iskreno želimo, da bi okrevail. S prizadeto Hribarjevo družino pa ves revir iskreno sočustvuje, saj je bil pokojnik dober tovariš in skrben družinski oče.

Anglija — raj psov

V Angliji je okrog 3.000.000 psov — Noben narod ne posveča psom toliko ljubezni kakor angleški

Neki Anglež je bil nedavno obsojen na šest mesecev ječe zato, ker je imel psa. K temu je treba pripomniti, da so oblasti dotičnemu Angležu malo prej prepovedale imeti psa. Navzlic temu je pa izzvala ta obsodba v javnosti razumljivo presenečenje, saj je Anglija znana kot pravi raj psov. Nikjer na svetu ni toliko psov, kakor v Angliji in nikjer jim tudi ne posvečajo toliko pozornosti, noben narod nima psov tako rad kakor angleški. V Angliji ima vsak človek pravico imeti psa, toda to pravico mu lahko sodno vzamejo, če se izkaže, da je grdo ravnal s psom.

V Angliji je okrog 3.000.000 psov in gospodarji jim posvečajo veliko pozornost. Če prebrat angleške liste, najdete pogosto med inserati hotelskih podjetij pripombo: Vzemite svojega psa s seboj! O Angležih je namreč znano, da se zelo neradi ločijo od svojih psov. Pogosto se pripeti, da raje ne gredo na počitnice, kakor da bi se morali ločiti od svojih psov. Železniške družbe kažejo tudi polno razumevanje za pse odnošo za njihove gospodarje. Tako vidis na kolodvorih v Angliji pogosto lepake s sliko psa in z napisom: Vzemite s seboj, saj se lahko peljem v kupeju s teboj! Tudi v trgovinah so ne samo posebni oddelki, kamor lahko kupujejo mamice

ali očetje spravijo svoje otroke, temveč tudi krasno opremljene pasje čakalnice.

V londonskih parkih lahko psi tekajo po travi kolikor se jim zahoče, ne da bi jih pazniki pri tem kakorkoli motili. Temu se ne smemo preveč čuditi, saj dobi London na pasjih takсах nad en milijon funtov šterli gov letno. Razen tega omogočijo psi zaslužek mnogim ljudem. Obrat iz tega poglavja znaša letno 15.000.000 angleških funtov. V Angliji je namreč okrog 6000 zavodov za rejo psov in od teh jih vodijo 4000 ženske. Angležinje igrajo v rej psov sploh važno vlogo. Za nje so ustanovili tudi posebno šolo, kjer se nauče vsega kar potrebujejo za rejo psov. V vsakem pasjem zavodu je zaposlenih 10 do 15 deklet. Ta dekleta so uniformirane, v zavodu imajo hrano in stanovanje, razen tega pa zaslužijo tedensko še en do dva funta šterlinga. Nekateri si prihranijo precej denarja.

V Angliji pa nimajo samo največ psov, temveč so angleški psi tudi zelo dragi. Ko se je v Londonu prvič pojavil krasni mehiški chihuahuanski piček, težak komaj pol kilograma so plačali zanj 3000 funtov šterlingov. Ni torej čuda da zaslužijo zavodi za rejo psov po 10.000 funtov šterlingov in še več.

Nov Stavisky v Parizu

Filmski industrijec Bernard Nathan je zagrešil velike sleparije

Dnevi med božičnimi prazniki in novim letom so prinesli Franciji novo finančno afero, po obsegu skoraj enako ameriški škandalu koncerna bratov Musicov. Pariška policija je aretirala filmskega industrijca Bernarda Nathana, ustanovitelja velike filmske družbe Pathe Nathan in predsednika njenega upravnega sveta zaradi sleparij. Gre baje za blizu 700 milijonov frankov. Med preiskavo se je ugotovilo, da je celotni kapital, izgubljen v družbah, ki jih je Nathan ustanovil, izkazujoč milijonsko premoženje. Še mnogo večji. Pariški listi pišejo, da gre za blizu 600.000.000 frankov. Toliko so izgubili francoski vlagatelji. Vse kaže, da se bo razvila iz Nathanovega primera nova afeta Staviskoga. Poleg Nathana so aretirali tudi bivšega gledališkega ravnanca, zdaj lastnika dirkalnih konj Jeana Cerfa in grškega »izumitelja« ing. Aleksandra Joanidesa.

Najbolj znan med njimi in tudi osrednja postava finančnega škandala je Bernard Nathan, povojni veriznik, ki si je iz nič pridobil ogromno fiktivno ali tudi resnično premoženje. Nathan, s pravim imenom Bernard Tannenapf, se je preselil leta 1920 v Pariz iz Poljske. Jel se je takoj zanimal za film, bil je podjetnik, producent, scenarist in igralec v eni osebi. Izdeloval je kratke filme določene vrste, ki so šli takrat zelo dobro v promet v nočne lokale, v katerih se je zabavala verizniška mednarod-

na družba. Toda podjetje je donosalo lepe denarce in to je bilo glavno.

Leta 1926 je imel podjetni žid že pravo podjetje Rapidfilm. Ko je prinesel potem zvočni film leta 1928, velik prevrat v filmski industriji, je kupil Tannenapf večino delnic družbe Pathe Cinema. V tem času je izginil Bernard Tannenapf in pojavil se je Bernard Nathan. Družba je izpremenila ime v Pathe Nathan. Nathan je postal predsednik upravnega sveta, njegov brat Emil generalni ravnatelj proizvodnje, njegov svak Rene pa generalni ravnatelj propagande. Družba je kupila v Parizu in drugih francoskih mestih mnogo kinematografov in njen ugled je narasel. V lastnem produkcijskem seznamu ima »Devico Orleansko« s Simonu Jenevois, »Lesene križec« in še nekaj slavnih filmov. Bernard Nathan je izdal tudi svoj dnevnik. Dobivali so ga brezplačno obiskovalci njegovih kinematografov.

In denar je razmetaval, da so ljudje kar strmeli. Vsak dogodek, vsak novi film ali nov kino je dal pobudo za kraljevsko recepcijo. Okrog Nathana je bilo ob takih prilikah vedno nekaj ministrov. Začetni obratni kapital družbe s 50 milijoni je bil zvišan na 160 milijonov, leta 1930 je pa izdala družba še za 100 milijonov delnic. Razen tega je ustanovil Nathan več drugih družb s fiktivnim kapitalom večinoma za črpanje kapitala Pathe Nathan. Taka je bi-

la družba Sebagi, ki jo je predstavljali aretirani lastnik dirkalnih konj Cerf. Konstrukterji družbe Pathe — glavni med njimi je bil aretirani Joanides — so izdelali izpopolnjene projekcijske aparate. Patente si je pridobila družba Sebagi, ki jih je prodajala družbi Pathe.

Sum je nastal zato, ker družba Pathe ni izplačevala dividend, čeprav so bili njeni posli navedez zelo dobri. Nezadovoljni delničarji so zahtevali preiskavo, med katero je bil najprej napovedan konkurz družbe Sebagi, potem pa še d. uže Pathe Nathan. Končno je bil Nathan s svojimi pajdaši vred aretirani zaradi ponesver in sleparij.

Čudna mirovna demonstracija

iz Londona poročajo, da so sklenili trije možje »teči« iz Southamptona do New Yorka in tako na edinstven način demonstrirati za svetovni mir. »Tek« bo prirejen tako, da bodo tekali po krovu ladje, s katero se odpeljejo iz Southamptona v New York in sicer neposredno okrog vse ladje. Tekalci neso poslanico prezidentu Rooseveltu.

Prvi je 26-letni knjigovodja Kenneth Bailey iz Bournemoutha. Ki je že lani »tekkel« isto pot. Peljal se je z ladjo »Queen Mary«, ki je plula iz Amerike v Francijo Bailey je tekkel na krovu ladje 25 ur in pol. Njegova tovariša sta študent Noel Giffin in Douglas Brady. Vsi trije bodo tekali na ladji noč in dan in njihova pot je dolga okrog 800 milj. Če prezidenta Roosevelta ne bo v New Yorku, bodo tekli za njim do Washingtona.

Strašna vročina v Avstraliji

Pri nas imamo že dober mesec hudo zlmo, iz Avstralije pa poročajo o strašni vročini, kakršne ljudje že dolgo ne poznajo. Vročinski val je dosegel svoj višek v nedeljo, ko je povzročila silna vročina več velikih požarov v bližini nekaterih mest zvezne države Viktorije. V mestu Talangi v bližini Erice, je pogorelo več hiš. Požar je nastal zaradi strašne vročine. V mestih Erica in Gual Hali ter v mestu Romana blizu Melbournea so povzročili požari za 43.000 funtov šterlingov škodo. Po okoliških vaseh je uničeno tudi mnogo goveje živine, perutnine in ovac. Guverner države Viktorije je ustanovil fond za podporo prizadetim kmetom.

Iz Melbournea poročajo, da se gozdni požar v državi Viktoriji vedno bolj širi. V Tulangi sta našla v plamenih smrt dva gozdna uradnika. V soboto so poslali v gore več gozdov traktorje in tanke reševalce žene in otroke. Take vročine v Melbourneu že 26 let ne poznajo.

Iz Kranja

14. januarja 1939 ob 20. uri v Kranju

veliki lovski ples v vseh prostorih hotela „STARA POŠTA“

Iz Celja

—c Zanimiva zimskosportna prireditve pri Celjski koči. Zimskosportni odsek SPD v Celju priredi v nedeljo 15. t. m. pri Celjski koči tekmo za poudarjeno prvenstvo juniorjev in naraščaja v alpski kombinaciji. Start za smuk bo ob 10. dopoldne, za slalom pa eno uro po končanem smuku. Višinska razlika za smuk znaša 400 m, za slalom 150 m. Tekme se lahko udeležijo juniori in naraščaj s pčročja Mariborskega zimskosportnega saveza. Tekmuje se po pravilniku JZSS. Vsak tekmovalac tekmuje na lastno odgovornost. Prijave je treba poslati na naslov: Zimskosportni odsek SPD Celje. Prijave se bodo sprejemale še na dan tekme do 9. dopoldne. V Celjski koči. Prijavnina znaša 5 din. Zrebanje startnih števil bo ob 9.30 dop. Naraščajniki morajo imeti najmanj 16, juniori najmanj 20 let. Rezultati bodo objavljeni v Celjski koči dve uri po zaključku tekme. Če bi bile snežne razmere na progi za smuk neugodne, bo samo tekma v slalomu.

—c Umrla je v ponedeljek zjutraj na Sodniški stezi 2 v Celju v starosti 61 let ga Marija Kronovškova, mati vešeposestnice ge M. Janičeve v Celju.

—c Nesreča pri sankanju. V nedeljo je padla 10letna delavčeva hčerka. Dragica Karnerjeva iz Gaberja pri Celju pri sankanju tako nesrečno, da si je težko poškodovala levo nogo. Ponesrečenko so oddali v celjsko bolnico.

P. W.:

V zelenem pekl

roman

— Skoraj povsem, polkovnik. Indijanec, ki je bil malo prej prinesel pijačo, se je zopet pojavil na pragu. Zda je držal v rokah dve skledi jedi. Zopet ju je postavil na tla in stopil nazaj. Prekrižal je roki na prsih in na ujetnika se niti ozrl ni.

Polkovnik je hotel spregovoriti nekaj besed z Indijancem in v ta namen je rabil guarani. Toda Indijanec je stal tiho in nepremično kakor prej. Polkovnikovih besed ni razumel in tudi prizadeval si ni razumeti jih.

Polkovnik Morris in mladenič sta jela jesti; jed je bila okusna. Ko sta pojedla, je mladenič zopet postavil lončeni skledi na tla. Indijanec ni dvignil oči, ni se ganil, le kriknil je nekaj. Na pragu se je tedaj pojavil star Indijanec zgubanega obraza. Stopil je k Morrisu in pregledal njegovo rano.

Morris je zastakal od silne bolečine. — Rano vem hoče samo prevezati, polkovnik, — je dejal mladenič.

Ne da bi se zmenil za to, da se je ujetnikov obraz od silnih bolečin skrčil, je čarovnik odstranil iz rane blatu podobno zelenkasto mažo. Prikazalo se je še nekaj kapljic krvi. Potem je vzel iz vrečice zo-

53

pet zelenkasto kroglico, jo zgnel med prsti, da je nastal iz nje podolgovat obliž, malo večji od rane. To je zopet položil ranjenca na sence in mu pot v rano. Potem je odšel in za njim je odšel iz šotora tudi Indijanec.

— Ne morem reči, da se ozirajo na bolečine, — je dejal polkovnik.

— Mislim pa, da se dobro spoznajo na lečenje, — je menil mladi Gray. — Doktor Marson se je bal, da vas bo še nekaj dni mučila vročina in da v štirinajstih dneh najbrž še ne boste na nogah. Toda vročina je že ponehala in rana je malone zaceljena.

— Še ne povsem, fant. Peče me, kakor da je na nji žerjavica. Vendar pa zdaj čutim da mi jo novi obliž nekoliko hladi. Rad bi vedel, kako daleč sva od našega taborišča.

Gray se je zamislil: Hodili smo kakih dvanajst ur. Mislim pa, da bi ljudje, ki ne poznajo poti, rabili za njo trikrat toliko. Večkrat smo krenili s stezice in hodili po pragozdu. Ne morete si misliti, kako spretno znajo Indijanci prodirati skozi največjo goščo. Opazil sem, da imajo telesa namazana z neko maščobo, da lažje hodijo po gošči.

Polkovnik Morris ni več poslušal njegovih besed. Ponavljal si je samo tiho vprašanje: Ali pridejo?

Gray je uganil, da misli polkovnik na tovariše, ki naj bi ju rešili.

— Gotovo pridejo, polkovnik. Če ne bodo mogli prodreti skozi pragozd sami, se vrnejo in organizirajo ekspedicijsko, ki naju bo rešila. Moj oče bo gotovo storil vse, da naju osvobodijo.

Polkovnik Morris je tiho razmišljal. Že je hotel reči mladeniču, da se z denarjem ne da vse storiti. Kaj ko bi se bilo njegovim tovarišem kaj pripetilo? Kaj če so letala sežgana, Marson, Goodley in Carter pa pobiti? Morda so jih pa Indijanci ujeli kakor njega in mladeniča, morda tudi oni sede v indijanski kolibi in upajo, da jim prihitita na pomoč Gray in Morris. Izgledi na bodočnost niso bili najboljši.

Pred polkovnikove oči je stopila podoba umirajočega pustolovca. Indijanci nikoli ne izročajo ujetnikov živih. Morda pride rešitev, toda kdo ve, da-li ne pride prepozno.

Mladenič je opazoval polkovnikov obraz. Uganil je, o čem razmišlja.

— Ne izgubljava upanja; če se ne motim, vam roje po glavi iste misli, kakor so rojile meni. Ko boste zopet pri močeh in če nama nihče ne prihitita na pomoč, nama ostane še eno upanje, da pobegnava. Z vami, polkovnik, pojdem brez orožja skozi vso džunglo. Saj sem itak samo jaz vzrok, da ste prišli v ujetništvo.

— Fant, jaz sem kriv. Ne bil bi te smel jemati s seboj.

— Polkovnik...

— Molči fant. Vem, ti si pogumen, kakor malokateri mož in zato te imam rad. Bivanje tu te nauči marsičesa in želel bi, da bi mogel kdaj svoje iz-